

చందమామ

పిల్లల కథల మాస పత్రిక

1st Feb. '57

8
as

చందమామ

ఈ సంచికలో కథలు - వింతలు - విశేషాలు

పాపిష్టిజన్మ (జా.క.)	... 3	వరుసవేది	... 34
నక్కనవారీ	... 7	నావికుడు సిండ్ బాద్	... 42
ముగ్గురు మాంత్రికులు	... 9	భువనసుందరి - 5	... 49
మదాలస	... 18	మోసగాళ్లు	... 57
మాయచిత్తరువు	... 28	మిత్రభేదం (గేయకథ)	... 61

ఇవిగాక ఇంద్రజాలం, చిత్ర కథ, ఫాటో శీర్షికల పాటీ,
వార్తలు - విశేషాలు, మొదలైన మరి ఎన్నో అకర్షణలు.

చంపన్వరాలు, జడబిళ్ల, జడ
కుచ్చులు ధరించడానికి కేశసంపద
కావాలిగదా? కాని, కేశవర్ధిని
ఉండగా విచారమెందుకు?

కేశవర్ధిని

షాంపూతో

మీ కేశములను శుభ్రంగానూ,
సువాసనగానూ ఉంచుకొనండి.

★

కేశవర్ధిని ప్రోడక్టుస్
కోయంబత్తూరు.

త్వరలో
వస్తున్నది

పాన్మలూరి
బ్రదర్స్ వారి

భాగ్యరేఖ

N.T.రామారావు • జమున
జానకి • రేలంగి • రమణారెడ్డి
సి.ఎస్.ఆర్ • సూర్యకాంతం
నటించినది....

డైరెక్టర్ •
బి.యస్.రెడ్డి

BAKTHA

వాహినీ విడుదల....

రిజిస్టర్డ్ నం : 119923

డైమండ్ సుగంధవక్రపాడి

ఉపయోగించువారికి గమనిక

మా 'డైమండ్' మార్కు సుగంధవక్రపాడి అతి రుచికరమైనది, అన్ని విధాలా మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందినదిన్నీ. మీరు ఈసారి వక్రపాడి కొనేటప్పుడు—“మాకు 'డైమండ్' మార్కు సుగంధవక్రపాడి కావాలి. అదే ఇవ్వండి. ఇతరములు ఏవి వద్దు” అని కచ్చితంగా చెప్పి, అడగండి.

**ది డి. పి. అండ్ కంపెనీ,
కౌల్ బజార్ - బళ్ళారి-1.**

— : సేల్స్ డిపార్టు : —

చీఫల - గుంటూరు - కర్నూలు - ఆదోని - హుబ్లి.

జానకి లక్ష్మి

టాయ్లెట్ సబ్బును వాడుచున్నది

“అది నాకు తెలిసియున్నట్టి అతి తెల్లని. అతి శుద్ధమైన సబ్బు”

చలన చిత్రములందు విజయమును నిలుపుకొనుటకు శేవలం పిలుములందు పని చేయుటే వారిదు అని జానకి పెరుగును. ఉదాహరణకు, ఆమె తన కోమలమైన చర్మ సౌందర్యమునట్లు చాల శ్రద్ధవహించును. ఆమె ఎల్లప్పుడూ లక్ష్మి టాయ్లెట్ సబ్బును వాడుటవల్ల చాని మనోహరత్వమును నిలుపుకొనును.

ఎంతో తెల్లనిది, ఎంతో శుద్ధమైనది—లక్ష్మి టాయ్లెట్ సబ్బు రూపిగా చర్మ సౌందర్యమును కాపాడునట్టిది.

అతి మందరమైన సినిమా తారలు దీనినే వాడుదురు. కనుక మీరున్నూ వాడుడు:

లక్ష్మి టాయ్లెట్ సబ్బు

సినిమా తారలకు సౌందర్యమునిచ్చు సబ్బు

LTS. 514-50 TL

అకర్షణకు అందచందాలకు...

రెమి స్నో

ఫిబ్రవరి 1 వడుదల

...భాస్కర్ ప్రొడక్షన్స్ -చిత్రం...

రేపునీదే

...నిర్మాత, దర్శకుడు...
భాస్కర్ రావు

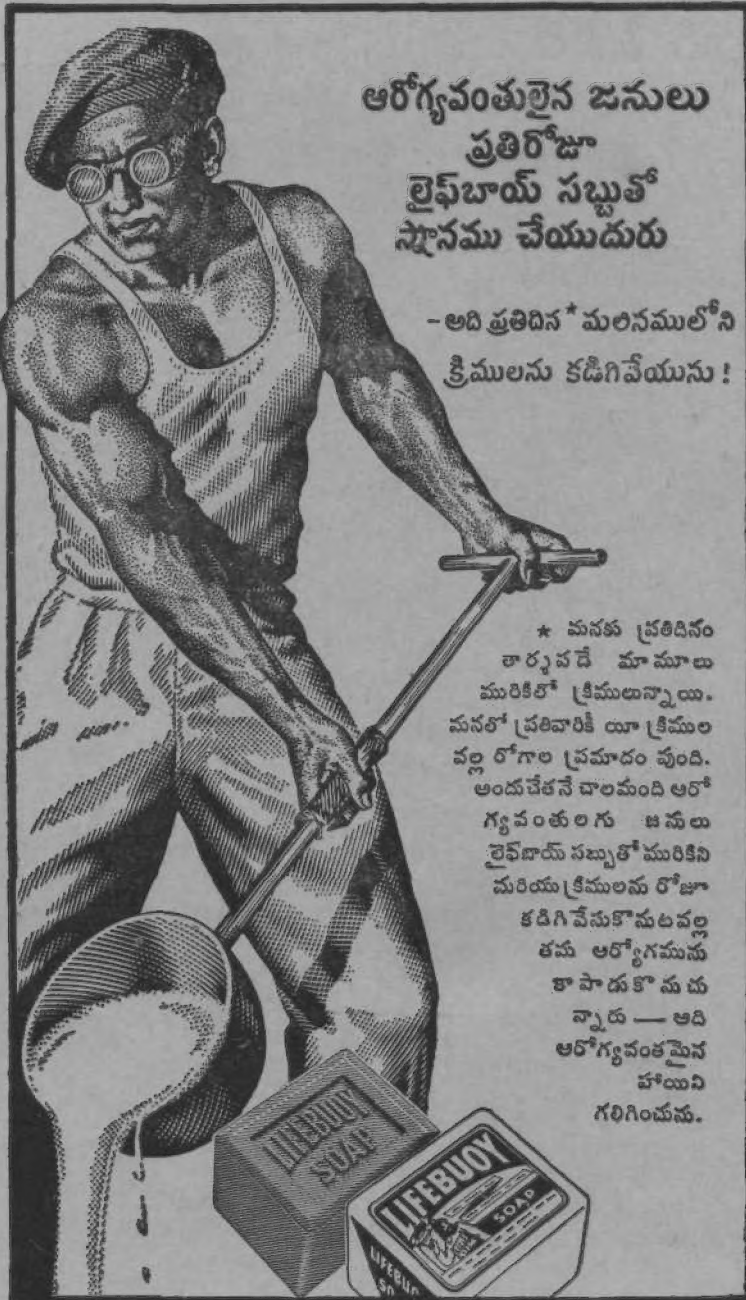

C.E. PRASAD TRAO

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు

{ ఆంధ్ర : ప్రెమియర్ ఫిలింస్
సిడెడ్ : విజయ విక్టరీ
వైజాం : పూర్ణా విక్టరీ

ఆరోగ్యవంతులైన జనులు
ప్రతిరోజూ
లైఫ్ బాయ్ సబ్బుతో
స్నానము చేయుదురు

- అది ప్రతిదిన * మలినములోని
క్రిములను కడిగివేయును !

* మనకు ప్రతిదినం
తార్చవడే మామూలు
మరికెక్కి క్రిములున్నాయి.
మనలో ప్రతివారికీ యీ క్రిముల
వల్ల రోగాల ప్రమాదం వుంది.
అందుచేతనే చాలమంది ఆరో
గ్యవంతులగు జనులు
లైఫ్ బాయ్ సబ్బుతో మరికిని
మరియు క్రిములను రోజూ
కడిగివేసుకొనుటవల్ల
తమ ఆరోగ్యమును
కాపాడుకొనుచు
న్నారు — అది
ఆరోగ్యవంతులైన
హాయిని
గలిగించును.

L. 263-50 TL

భారతదేశంలో తయారుచేయబడినది

హృదయాన్ని పులకరింపచేసే కానుక!
సాగనైన క్రొత్త డబ్బాలో ప్యారీ కంపెనీవారి మిఠాయిలు

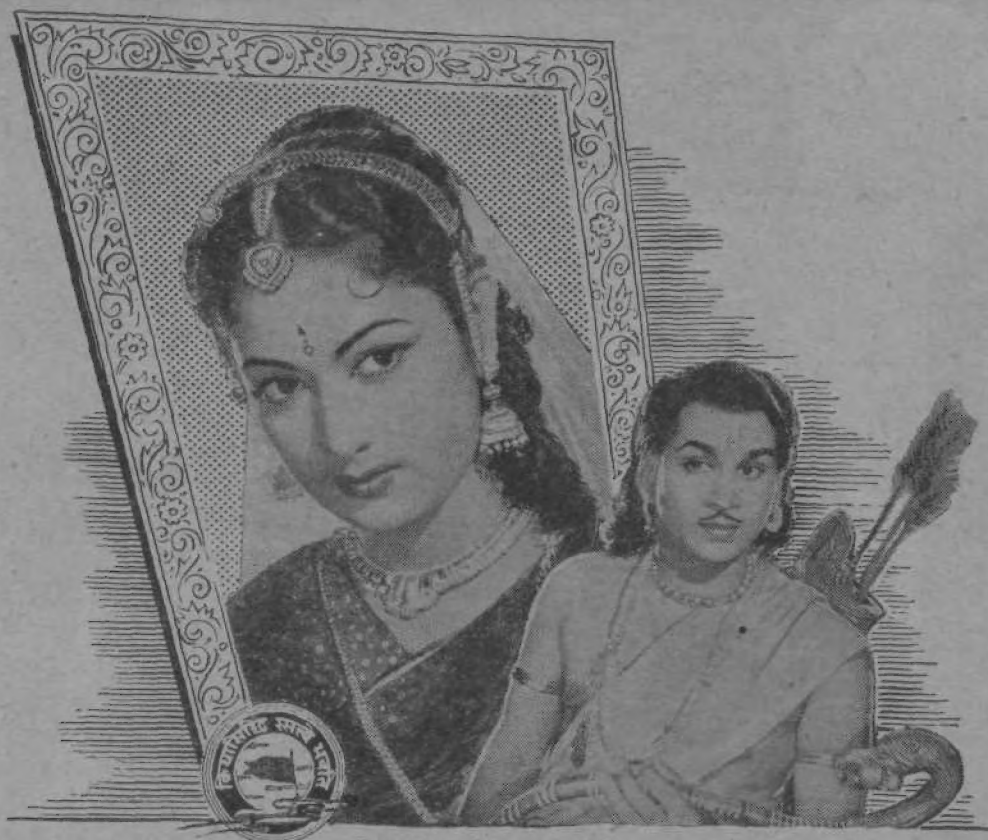
ప్యారీ కంపెనీవారు యిప్పుడు వారి మిఠాయిలను రంగురంగుల క్రొత్త డబ్బాలో అమ్ముతున్నారు. సాగనైన 'గోపి కృష్ణ' బొమ్మ వేయబడి దివ్యముగా తయారైన యీ డబ్బాను కానుకగా యిస్తే అది అందరి హృదయాల్ని చూరగొంటుంది!

ప్యారీ కంపెనీవారి
శ్రేష్ఠమైన మిఠాయిలను
కొని చవి చూడండి!

PRS. 4342

ప్యారీస్ కన్పెక్షనరీ లిమిటెడ్, మద్రాసు.

విజయ వారి

మాయా బజార్

డైరెక్టర్...కె.వి.రెడ్డి, B.Sc. [HONS]

నిర్మాతలు...నాగిరెడ్డి & చక్రపాణి

స్టూడియో...వాహిని

నేడే చూడండి!

.. చమ్రయ రిలీస్ ..

నాగేశ్వర రావు • రంగా రావు • రేలంగి • నాగయ్య • సూరిబాబు
వరలక్ష్మి • సూర్యకాంతం • ఋష్యేంద్రమణి • సూర్యకళ • సీత..

A.R. COPRAY

ఇప్పుడు

కొత్త రకపు

టాయిలెట్ పాడరు

ఎల్లచేళలందును హాయిగా నుంచుటకు

బారతదేశమందు ప్రవ్రవమంగా, బోకప్రసిద్ధమైన జి-11 తో గూడినట్టి అతిమన్నితమైన టాయిలెట్ పాడరు తయారుచేయబడినది....జి-11 చర్మ మచ్చలను అత్యధిక చమటను గలిగించు క్రిమీలను నాశనమొనర్చునట్టి ఒక్కటి భృవపడిన మంట బెట్టని రసాయనము. ఈ అద్భుతమైన పాడరు చర్మము తడివల్ల రేగుట, వెదికి పలుకు ఈ బాచలమంది శాశ్వతమైన శిశువము క్రింది గలిగించును....

ఎల్లప్పుడూ, పనికి, అలలును, వికారును, మందులకు వెళ్ళేమందు ఈ శిమనకరమైన, మనహరమగు పరిమళము గల పాడరును బాగా అద్దుకొనుడు....మీరు దిగుల నమ్మకగా నుంచుడు, చాలా ప్రీతికరముగా నుంచుడు! బట్టల యందు జల్లబడెయడల, అది రావడిని నెరవేరుచును.

50%

రిజిస్టర్డ్

జి-11 తో గూడిన

గోడ్రెజ్

టాయిలెట్

పాడరు

జి-11 తో కూడిన

హెయిర్ టానిక్కు

షేవింగ్ స్టిక్కు

సెంటాల్

* వైజ్ఞానిక గ్రంథ జాబితాతో గూడిన జి-11 గాథ (హెల్థ్ క్లెర్ ఫీస్) కొరకు, దిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు. గోడ్రెజ్ సోప్స్ ప్రయివేట్ లిమిటెడ్, బొంబాయి - 11.

- ★ ఒడలి కంపును తొలగించునది
- ★ శాస్తాదుర్బుద్ధి
- ★ పరిమళమైనది
- ★ శిమనకరమైనది

చందమామ

సంపాదకుడు: 'చక్ర పాణి'

దౌర్జన్యానికి తలఒగ్గటంవల్ల అది మరింత పెచ్చు పెరుగుతుందిగాని సాజన్యంగా మారదు. కాని స్వార్థపరులైనవారు ఏదో విధంగా దౌర్జన్యంతో రాజీపడటానికి యత్నెస్తారు; తమ్ముతాము రక్షించుకొనే ఉద్దేశంతో ఇతరులను ఆ దౌర్జన్యానికి బలి చేస్తారు. ఈ విధంగా చేయటంవల్ల దౌర్జన్యం తమపట్ల కనికరిస్తుందని వారి భ్రమ. ఇది ఎంతోకాలం సాగదు. చివరకు దౌర్జన్యం వారి పీకల మీదికి రానే వస్తుంది.

"పాపిష్టి జన్మ" [జాతక కథ]లో రాజు బ్రహ్మరాక్షసినుంచి తన ప్రాణాన్ని రక్షించుకోవటానికిగాను తన రాజ్యంలో ఇండే ఖైదీల నందరినీ బలిపెట్టాడు. కాని కొంతకాలానికి ఖైదీలందరు అయిపోతారు. రాజు పీకమీదికి వస్తుంది. ఆ స్థితిలో రాజు బ్రహ్మరాక్షసికి ఆహారం కావటానికి సిద్ధమైనవారికి వెయ్యి రూపాయలు బహుమాన మిస్తానని చాటింపు వెస్తాడు. కాయకష్టం చేసి కాని కళ్లచూడలేని స్థితిలో ఉన్న బోధిసత్వుడు బ్రహ్మరాక్షసికి ఆహారం కావటానికి ఒప్పుకుని, రాజు చేయలేని పని తానే సాధిస్తాడు; ఆయన బ్రహ్మరాక్షసికి అత్యుజ్జానం కలిగించి దాని దౌర్జన్యాన్ని పొగట్టి సన్మార్గంలో పెడతాడు!

సంపుటి 20

ఫిబ్రవరి 1957

సంచిక 2

అట్టమీదిబొమ్మ

సత్యవంతుణ్ణి పెళ్లాడగానే సావిత్రి తన మేలి వస్త్రాభరణాలు విడిచిపెట్టి నార చీరలు ధరించి, అత్త మామలకూ, భర్తకూ సేవచేస్తూ వనవాసం చెయ్యి సాగింది. సత్యవంతుడి చావు ఇంకా నాలుగు రోజులలో ఉన్నదనగా ఆమె మూడు రోజుల కఠిన ఉపవాసవ్రతం పూనింది. మూడు రోజుల వ్రతమూ పూర్తి అయినాక నాలుగవ రోజు ఆమె భోజనం చెయ్యలేదు.

ఆ రోజు సత్యవంతుడు పూలూ, కబ్బెలూ తీసుకురావటానికి అడవిలోకి పోతూంటే సావిత్రికూడా అతనివెంట బయలుదేరింది. అడవిలో సత్యవంతుడు పూలూ, పళ్లెకొసి, కబ్బెలు కొడుతూ మధ్యలో గొడ్డలి జారవిడిచి, తనకు తల నెప్పిగా ఉన్నదనీ, కొంచెంసేపు విశ్రాంతి తీసుకుంటాననీ సావిత్రిదగ్గరికి వచ్చాడు. అతని తల తన తొడమీద పెట్టుకుని సావిత్రి కూర్చుని ఉండగా ఆమె ఎడట యమధర్మరాజు కనిపించాడు.

యముడు తన భర్త ప్రాణాలను పాశంతో బంధించి తీసుకుపోతూండటం కళ్లారాచూసి సావిత్రి ఆయనను వెంబడించింది. యముడు ఆమెను తిరిగి పొమ్మన్నాడు, కాని ఆమె ఒప్పుకోలేదు. ఆమె తనవెంట రాకుండా అవటానికి యముడు ఆమెకు వరసగా అనేక వరాలిచ్చాడు. సావిత్రి మామగారికి కళ్లు తిరిగివచ్చేటట్టూ, ఆయనకు రాజ్యం తిరిగివచ్చేటట్టూ, సావిత్రి తండ్రి అయిన అశ్వవతికి నూరుగురు కొడుకులు కలిగేటట్టూ యముడు వరాలిచ్చాడు. అప్పటికీ సావిత్రి ఆయనను వెంబడించటం మానలేదు. అఖరుకు యముడు సావిత్రికి నూరుగురు కొడుకులు కలిగేలాగు వరమిచ్చాడు. భర్త పోయాక వతివ్రత విల్లల్ని ఎలా కంటుందని సావిత్రి యముణ్ణి అడిగింది. యముడు చేసిదిలేక తన పాశంనుంచి సత్యవంతుడు ప్రాణాలు తప్పించి ఆమెకు భర్తృ దానం చేశాడు.

సావిత్రి సత్యవంతుడి పద్దకు తిరిగివచ్చేవరికి అతను నిద్రలేచిన వాడి లాగా లేచి కూర్చున్నాడు. తరవాత వారిద్దరూ కలిసి ఆశ్రమానికి తిరిగివచ్చారు.

యముడి వరాలప్రభావంచేత సావిత్రి మామగారికి కళ్ళువచ్చాయి, పోయిన రాజ్యంకూడా లభించింది. అతడికి కుమారులు కలిగారు. సత్య వంతుడు సాశ్వదేశానికి రాజై చాలాకాలం పాలించాడు.

పాపిష్టిజన్మ

బ్రహ్మదత్తుడు కాశీరాజ్యాన్ని పరిపాలించే కాలంలో బోధిసత్వుడు సుతనుడనే పేరు గల పేద గృహస్థుగా జన్మించాడు. అతను పెరిగి పెద్దవాడై తన సంపాదనతో తల్లి దండ్రులను పాపిస్తూ వచ్చాడు. కొంత కాలానికి సుతనుడి తండ్రి చనిపోయాడు. తల్లి మాత్రం మిగిలింది. రోజల్లా శ్రమ పడినా తనకూ, తన తల్లికీ చాలినంత సంపాదించలేక సుతనుడు చాలా ఇబ్బంది పడుతూ ఉండేవాడు.

ఆ దేశపు రాజుగారికి వేటయందు చాలా ప్రీతి. ఆయన తరుచు అడవికి వెళ్లి అక్కడ అడవిజంతువులను వేటాడుతూ ఉండేవాడు. ఒకనాడు రాజుగారు ఒక లేడిని తరుముతూ అడవిలో చాలా దూరం వెళ్లి, ఎలాగైతేనేం దాన్ని బాణంతో కొట్టాడు. లేడి బాణం దెబ్బకు చచ్చి పడిపోయింది. సమీపంలో రాజుగారి

భటులెవరూ లేరు. అందుచేత రాజే ఆ లేడిని భుజాన వేసుకుని తిరిగి రాసాగాడు.

మిట్టమధ్యాహ్నం ఎండ మండి పోతున్నది. వేటమూలంగానూ, లేడిని మోసుకు వస్తూవుండటం వల్లనూ రాజు చాలా డస్సిపోయి ఉన్నాడు. అటువంటి స్థితిలో ఆయనకు ఒక విశాలమైన మర్రిచెట్టు నీడ చల్లగా కనిపించింది. రాజు లేడి శరీరాన్ని నీడలో పడేసి, విశ్రాంతి తీసుకోవటానికి తానుకూడా చతికిలబడ్డాడు.

మరుక్షణమే రాజు ఎదట ఒక బ్రహ్మ రాక్షసి ప్రత్యక్షమై, "నిన్ను తినేస్తాను!" అంటూ మీదికి రాసాగింది.

"ఎవరు నువ్వు? నన్ను తినటానికి నీకేమి అధికారం ఉన్నది?" అని రాజు బ్రహ్మరాక్షసిని అడిగాడు.

"ఈ చెట్టు నాది. దీని నీడలోకి ఎవరైతే వస్తారో, ఈ చెట్టుకింద ఉండే నేలమీద

ఎవరైతే కాలు పెడతారో వారినెల్లా తినటానికి నాకు హక్కున్నది. నేను బ్రహ్మరాక్షసిని," అన్నదా భూతం.

రాజు దీర్ఘంగా ఆలోచించాడు. చివరకాయన బ్రహ్మరాక్షసితో, "నువ్వు ఈనాడు మాత్రమే తిండి తింటావా? లేక రోజూ నీకు ఆహారం కావాలా?" అని అడిగాడు.

"నాకు రోజూ ఆహారం కావాలి," అన్నది బ్రహ్మరాక్షసి.

"అయితే, ఈ పూట నన్ను తినటంవల్ల నీ ఆహారసమస్య తీరదు. ఈ పూటకు ఈ లేడిని తిని నన్ను వదిలేశావంటే నీకు ఏ రోజూకూడా ఆహారసమస్య లేకుండా

చేస్తాను. నేను ఈ దేశానికి రాజును. అందుచేత నీకు రోజూ అన్నంతోపాటు, ఒక మనిషిని పంపగలను," అన్నాడు రాజు.

ఈ మాట విని బ్రహ్మరాక్షసి చాలా సంతోషించింది.

"అలా అయితే నిన్ను విడిచిపెడతాను. కాని ఏ రోజూ నాకు వేళకు ఆహారం రాక పోయినా, నేనే బయలుదేరి వచ్చి నిన్ను తినేస్తాను!" అన్నది బ్రహ్మరాక్షసి.

రాజుగారు లేడిని బ్రహ్మరాక్షసికి ఇచ్చేసి, తన రాజధానికి తిరిగి వచ్చి, తన మంత్రితో జరిగినదంతా చెప్పాడు.

"మహారాజా, మీరేమీ విచారించకండి. మన ఖైదులో చాలామంది నేరస్థులున్నారు. వారిని రోజుకొకరు చొప్పున బ్రహ్మరాక్షసికి ఆహారంగా పంపుతాను!" అన్నాడు మంత్రి.

అదిమొదలు మంత్రిగారు రోజు కొక ఖైదీని అడవిలో ఉన్న మర్రిచెట్టు వద్దకు అన్నంతోసహా పంపటమూ, బ్రహ్మరాక్షసి ఆ ఖైదీని తినటమూ జరుగుతూ వచ్చింది.

కొంతకాలానికి ఖైదీలందరూ అయిపోయారు! ఏమి చెయ్యాలో మంత్రిగారికి పాలుపోలేదు. అయిన రాజ్యమంతటా చాబింపు వేయించాడు:

"ఎవరైతే అన్నం తీసుకుని అడవిలో ఉండే దయ్యాల మర్రివద్దకు పోతారో వారికి రాజుగారు వెయ్యి రూపాయలు బహుమానం ఇస్తారు!"

ఈ చాటింపు విని సుతనుడు, "ఏమి ఆశ్చర్యం! నేను ఎంత కష్టపడి పనిచేసినా రాగి డబ్బులు తప్ప కళ్ళబడవే, బ్రహ్మరాక్షసికి అహారమైతే ఇంత డబ్బిస్తారా?" అనుకున్నాడు.

అతను తన తల్లితో, "అమ్మా, నేను వెయ్యి రూపాయలు తీసుకుని దయ్యాల మర్రివద్దకు అన్నం పట్టుకు పోతాను. ఆ డబ్బుతో నీకు చాలా సుఖంగా జీరిగి పోతుంది!" అని చెప్పాడు.

"నాకిప్పుడేం తక్కువయిందీరా? నేను సుఖంగానేవున్నాను. నువ్వు ఎక్కడికి వెళ్ల సవనరం లేదులే!" అన్నది సుతనుడి తల్లి.

"నాకే అపాయమూ రాదు! నేను క్షిమంగా తిరిగివస్తే సరిగదా!" అని సుతనుడు తల్లిని ఒప్పించి రాజువద్దకు వెళ్లాడు.

"మహారాజా, మీ పాదరక్షలూ, గొడుగు, కత్తి, ఒక బంగారు పాత్రం ఇప్పించినట్లయితే నేను అడవిలో ఉండే దయ్యాల మర్రివద్దకు ఆహారం తీసుకుపోతాను," అని సుతనుడు రాజుగారితో అన్నాడు.

"అన్నం, పట్టుకుపోవటానికి ఇవన్నీ ఎందుకు?" అని రాజుగారు అడిగాడు.

"బ్రహ్మరాక్షసిని ఓడించటానికి!" అని సుతనుడు సమాధానం చెప్పాడు.

తరవాత సుతనుడు కత్తి ధరించి, పాదరక్షలు తొడుగుకుని, గొడుగు వేసుకుని, బంగారు పాత్రలో అన్నం తీసుకుని మధ్యాహ్నానికి దయ్యాల మర్రిదగ్గరికి వెళ్లాడు. అతను చెట్టు నీడ లోపలికి రాక, ఎడంగా గొడుగు నీడలో నిలబడ్డాడు.

అతనికోసం చూస్తున్న బ్రహ్మరాక్షసి, "ఎండలో పడి చాలా దూరం వచ్చావు. నీడలోకివచ్చి, విశ్రాంతి తీసుకో!" అన్నది.

నక్క సవారి

అరణ్యరాజ్యంలో, ఒకనాడు కుందేలు దుప్పిగారి ఇంటికి వెళ్ళింది. దుప్పి, దుప్పి భార్య, పిల్లలూ కుందేలుతో కుశల ప్రశ్నలు చేసి, “ఈ మధ్య నక్కను నువు చాలా ఇబ్బందులు పెట్టావుటగా? నీ పని పట్టిస్తావని నక్క అంటున్నది. కొంచెం జాగ్రత్తగా ఉండటం మంచిది!” అన్నాయి.

కుందేలు నవ్వి, “ఈ నక్కను నేను లక్ష్య పెడతానా? ఇది మా నాన్నకు ముప్పై విళ్ళపాటు వాహనంగా ఉండేది!” అన్నది.

మర్నాడు నక్క దుప్పిగారింటికి వెళ్ళి నప్పడు, దానికి కుందేలు అన్నమాటలు తెలిశాయి. నక్క పళ్లు పటపటాకొరికి, “ఈ కుందేలు తండ్రికి నే నెప్పుడు వాహనంగా పనిచేశానే మీ ఎదట చెప్పిస్తాను!” అంటూ లేచి, నేరుగా కుందేలు ఇంటికి వెళ్ళింది.

నక్క వస్తుందని కుందేలు అనుకుంటూనే ఉంది. అందుచేత అది తలుపు

గడియపెట్టి లోపల కూచున్నది. నక్క వచ్చి తలుపుమీద రెండు మూడుసార్లు దబదబా కొట్టినాక, కుందేలు బలహీనమైన గొంతుపెట్టి, “ఎవరు వారు? నక్కబావా ఏమిటి?” అని మూలిగింది.

“నేను నీ కోసమే వచ్చాను. వెంటనే తలుపు తెయ్యి!” అన్నది నక్క.

“అయ్యో, నక్కబావా! నాకు చాలా జబ్బుగా ఉంది. వైద్యుణ్ణి పిలుచుకు వస్తావా?” అన్నది కుందేలు.

“ఇప్పుడు పిలులేదు. దుప్పిగారింటో ఇవాళ విందు. నిన్ను వెంటనే తీసుకు రమ్మని నన్ను వంపారు. అలస్యంచెయ్యక బయలుదేరు!” అన్నది నక్క.

“అయ్యో, నేను కాలు కదపలేనే! ఎట్లా వచ్చేది?” అన్నది కుందేలు.

“నేను పట్టుకు నడిపిస్తాలే, రా!” అన్నది నక్క.

2

[అవంతినగరంలో ముగ్గురు అన్నదమ్ములుండేవాడు. చిన్నవారైన పింగళుడు చేపలు పట్టించుకు చిలకనరస్సుకు వెళ్లాడు. అక్కడికి మండనుడు అన్నవాడొకడువచ్చి, తనను నరస్సులో కట్టి పడవెడువలసిందిగా కోరాడు. పింగళుడు అలాగేచేసి, పక్షిజానికివెళ్లి కాంచనమిశ్రుడు అనే పర్వతమీదగ్గర నూరుమొహరిలు పుచ్చుకున్నాడు. తరవాత—]

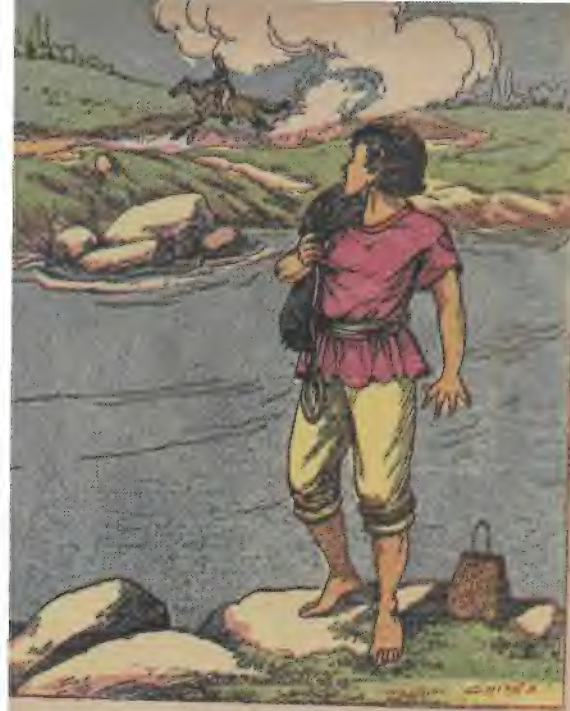
కొంచనమిశ్రు డిచ్చిన నూరు మొహరిలు తీసుకుని, పరమానందంతో పింగళుడు దుకాణంవాడి దగ్గరకు వెళ్ళాడు. దుకాణంవాడు, పింగళుణ్ణి చూస్తూనే అతడు ఉత్సాహంగా పున్నట్టు గ్రహించి, "పింగళా, ఇవ్వాళ అదృష్టం తిరిగినట్టుంది! చాలా చేపలు పట్టినట్టున్నావే?" అన్నాడు.

పింగళుడికి అప్పటి ఉత్సాహంలో తను నూరు మొహరిలు ఏ విధంగా సంపాదించిందీ దుకాణంవాడితో చెప్పాలనిపించింది. కాని, వెంటనే అతడికి కాంచనమిశ్రుడు

చేసిన హెచ్చరిక గుర్తుకువచ్చి, "పదిరోజుల తరవాత, ఇవ్వాళే వలలో తొరిగి చేపలు పడినై. ఈ గడిచిన పదిరోజులూ ఏదో దురవృష్టదేవత నన్ను వెన్నాడినట్టుంది," అన్నాడు విచారంగా.

తరవాత పింగళుడు, అనాటివరకూ దుకాణంవాడికి యివ్వవలసిన డబ్బంతా లెక్కచూసి ఇచ్చి, తనకు కావలసిన సామానులు తీసుకుని ఇంటికి వెళ్ళాడు. అతడు ఇంటికి వెళ్ళేసరికి అన్నలిద్దరూ గోడనానుక్కువ్విస్తునికపొట్టు పడుతూ కని

పించారు. తల్లి ఎదురుపచ్చింది. పింగళుడు తను దుకాణంనుంచి తెచ్చిన సామానులు తల్లికి ఇచ్చి, "ఇవ్వాలి అప్పుడం కలిసివచ్చింది. త్వరగా వంటపనులు పూర్తిచెయ్యి," అన్నాడు.

కొద్దిసేపటిలోనే తల్లి భోజనం తయారు చేసింది. పింగళుడితోపాటు జీవదత్తుడూ, లక్ష్మదత్తుడూ కూడా త్వరత్వరగా భోజనం చేసి, ఉల్లాసంగా బయటికి వెళ్ళిపోయారు. అన్నలు అటు వెళ్ళగానే పింగళుడు బేబులోంచి మొహరీలుతీసి, తల్లికి చూపించాడు.

తల్లి మొహరీలు చూస్తూనే ఆశ్చర్యపడి, "ఇంత డబ్బు ఎలా సంపాదించావ్?"

అని అడిగింది. పింగళుడు ఏమీ దాచకుండా బరిగినదంతా తల్లికి చెప్పాడు.

అమె అంతా విని, "పింగళా! నువ్వు చేసిన పని మరెవరికైనా తెలిస్తే చాలా ప్రమాదం కలుగుతుంది. ఇకమీదట నువ్వు చిలకసరస్సు ప్రాంతాలకు వెళ్ళకు," అన్నది భయపడుతూ.

తల్లి భయం చూసి, పింగళుడు నవ్వి, "నేను చేసింది నేరం ఎలా అవుతుంది? ఆ వచ్చినవాడు కావాలని కోరి చేతులు విరిచికట్టించుకుని, సరస్సులో మునిగి చచ్చాడు. అయినా ఈ సంగతి మరెవరికీ తెలియకుండా దాయపచ్చు," అన్నాడు.

"నీ అన్నల సంగతి తెలుసుగదా? వాళ్ళు మంచివాళ్ళు కాదు. వాళ్ళ చెవిని పడకుండా ఉంచు," అన్నది తల్లి.

పదిరోజుల తరవాత పింగళుడికి, ఆ రాత్రి హాయిగా నిద్రపట్టింది. అతడు మరునాడు తెల్లవారుతూనే వల తీసుకుని, చిలక సరస్సుకు వెళ్ళాడు. అతడు సరస్సులో మిట్టమధ్యాహ్నంవరకు వల వేసినా, ఒక్క చేప అయినా పడలేదు. అతడు నిరుత్సాహపడి, ఇక ఇంటికి వెళదామా అనుకునేంతలో, అల్లంత దూరాన వేగంగా వస్తున్న గుర్రపు రెండు కనిపించాడు.

చందమామ

పింగళుడు అదిరిపడ్డాడు. గుర్రంమీద వస్తున్న వ్యక్తి అచ్చగా నిన్న వచ్చిన మండ నుడిలాగానే ఉన్నాడు. సరస్సులో మునిగి పోయినవాడు పిశాచమై రావటంలేదుగదా? అనిపించింది పింగళుడికి. అంతలో గుర్రం అతణ్ణి సమీపించింది. రౌతు నవ్వుతూ గుర్రంమీంచి దిగి, “పింగళా, నీనుంచి నాకో సహాయం కావాలి!” అన్నాడు.

పింగళుడు, భయపడుతూనే అతడికేసి చూశాడు. ఈ వచ్చినవాడు పోలికకు మాత్రం మండనుడిలాగానే ఉన్నాడు. కాని పయసులో మాత్రం అతడికన్న కొంచెం చిన్నవాడలా కనిపించాడు. ‘గుర్రం కూడా మరో రంగుది. దానితో పింగళుడికి ఈ వచ్చింది పిశాచం కాదని తెలిసి, కొంత ధైర్యంకలిగింది.

“నా పేరు మీకెలా తెలుసు? నానుంచి మీకు కావలసిన సహాయం ఏమిటి?” అని అడిగాడు పింగళుడు.

ఈ ప్రశ్న వింటూనే రౌతు పెద్దగా నవ్వి, “పింగళా! నీ పేరు నాకెలా తెలుసో, నే వచ్చిన పనేమిటో నీకు తెలియండికాదు. నా పేరు అనురూపుడు. నీ సహాయం కోరిన మండనుడు నా సోదరుడే. నాకూ నీనుంచి అలాంటి సహాయమే కావాలి,” అన్నాడు.

“మండనుడు మీ సోదరుడా? ఆయన ఎక్కడున్నాడు?” అని అడిగాడు పింగళుడు. అనురూపుడు పాట్ల చెక్కలయ్యేలా నవ్వి, సరస్సు మధ్యకు చేయి చూపుతూ, “బహుశా, మండనుడు అక్కడ వుండి వుంటాడు. లేక యీ సరికి బలవరాలకు అహరమయినా ఆయిచ్చండొచ్చు,” అన్నాడు.

“అయితే, నిన్న ఇక్కడ జరిగిందేమిటో అంతా మీకు తెలుసునన్నమాట?” అని ప్రశ్నించాడు పింగళుడు.

“అవును. సర్వం నాకు తెలుసు. నీనుంచి నాక్కూడా సహాయం కావాలి,” అన్నాడు అనురూపుడు.

“చేస్తాను. కాని, నా సహాయానికి యీ సారి రెండు వందల మొహరీలు ఇవ్వవలసి వుంటుంది.” అన్నాడు పింగళుడు.

అనురూపుడు పెద్దగా నవ్వి, పింగళుడి భుజం తడుతూ, “అవును, నువ్వు రెండు వందల మొహరీలు అడుగుతావేమో అని నాకు ముందే అనుమానం కలిగింది. అందుకే కాంచనమిశ్రుడిదగ్గర ఆ ఏర్పాటు చేసే బాధ్యతను. కాని నేను సరస్సునుంచి ప్రాణాలతో బయటపడనని నీ కెందుకు నమ్మకం కలగాలి?” అన్నాడు.

తరవాత పింగళుడు తాడు తీసుకుని అనురూపుడి చేతులు వెనక్కు విరిచికట్టి,

అతన్ని భుజానవేసుకుని సరస్సు ఒడ్డుమీది నుంచి లోపలకు విసిరివేశాడు. అనురూపుడు సరస్సులో పడబోయే ముందు, “పింగళా, నా తల ముందు నీటిమీద తేలితే, వెంటనే వలచేసి బయటకీ లాగు సుమా!” అంటూ కేకవేశాడు.

పింగళుడు సరస్సు ఒడ్డునే వల తీసుకుని సిద్ధంగా వున్నాడు. సరస్సులో కొంచెం సేపు అలలు లేచి తగ్గిపోయినై. ఒకటి, రెండు నిమిషాల తరవాత నీటిమీద చిన్న బుడగలు లేచి, అనురూపుడి కాళ్ళు ముందుగా పైకి తేరినై.

“చచ్చిపోయాడు, పాపం!” అనుకుని పింగళుడు అనురూపుడి గుర్రాన్ని ఎక్కి, వెనక్కు తిరిగి చూడకుండా పట్టణంలోకి వెళ్ళాడు. కాంచనమిశ్రుడు అతన్ని అంత దూరాన చూస్తూనే, “దురాశ దుఃఖించేటు” అంటూ ఓగ్గవగా అరిచి, పింగళుడికి రెండు వందల మొహరీలు లెక్కపెట్టి ఇచ్చాడు.

“దురాశ ఎవరిది? నాదా? ఈ రెండు వందల మొహరీలకోసం నేనెంత శ్రమ చేస్తున్నానో మీకు తెలుసా?” అన్నాడు పింగళుడు, కాంచనమిశ్రుడితో.

ఆ మాటలకు కాంచనమిశ్రుడు అయి ప్తంగా తల వూచి, “దురాశ నీదికాదు, ఆ

చనిపోయిన వాళ్ళది. నువ్వు చేస్తున్న పని ఏమిటో బయటపడితే, నీక్కలగ బోయే ప్రమాదం ఊహించటం ఏమంత కష్టం కాదు. నీలోనూ దురాశ తలచావుతున్నది. నిన్న వంద మొహరీలు, ఇవ్వాలి రెండు వందల మొహరీలు!” అన్నాడు.

“రేపు మూడు వందల మొహరీలు! అంతకు తక్కువయితే, నేను ఎవరికి చచ్చేందుకు సహాయం చెయ్యను,” అంటూ పింగళుడు ఇంటికి బయలుదేరాడు.

ఆ రాత్రి పింగళుడు, తల్లికి తను తెచ్చిన రెండు వందల మొహరీలూ ఇచ్చాడు. తల్లి ఆ డబ్బు చూస్తూనే భయంతో వణికిపోయింది. “నాయనా! ఇకనైనా నువ్వు ఆ చిలకసరస్సు వైపుకు వెళ్లటం మాను. నా కెందుకనో భయంగా వుంది,” అన్నది.

“భయం ఏమీలేదు. నువ్వు ఈ సంగతి మాత్రం ఎవరికి తెలియకుండా ఉంచు,” అన్నాడు పింగళుడు.

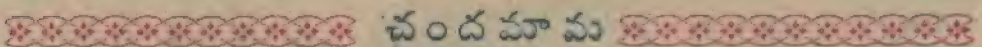
ఆ రాత్రి పింగళుడికి సరిగా నిద్రపట్ట లేదు. తెలతెలవారుతూండగానే వల భుజాన వేసుకుని చిలకసరస్సుకు వెళ్ళాడు. అతడు సరస్సులో పలవేసినా దృష్టిమాత్రం మైదా నంమీదే ఉంది.

సరిగా మిట్టమధ్యాహ్నంవేళకు మైదానం మీద దుమ్మురేపుతూ ఒక రౌతు రావటం పింగళుడికి కనిపించింది. అతడు చూస్తూ న్నంతలో రౌతు అక్కడికివచ్చి, “పింగళా! నా పేరు పవ్వుపాడుడు. నాకో సహాయం చేసేపెళ్తాలి!” అన్నాడు.

“ఓ, సహాయానికేం, చేస్తాను. ఈ సరస్సులో పడి అత్యుహత్య చేసుకోవాలను కున్న ప్రతి ఒక్కరికీ సహాయపడటమే నా పని. మూడు వందల మొహరీలు ఇవ్వ వలసి వుంటుంది,” అన్నాడు.

“దానికేం, నేను చచ్చిపోతే మూడు వందల మొహరీలూ కాంచనమిస్తుడు

ఇస్తాడు," అంటూ పద్మపాదుడు నవ్వి, గుర్రానికి వేలాడుతున్న తాడు విప్పి పెంగళుడి చేతికి అందించాడు.

పింగళుడు తాడు తీసుకుని పద్మపాదుడి చేతులు వెనక్కు విరిచికట్టి, ఆతణ్ణి భుజాన వేసుకుని, సరస్సు ఒడ్డుకు మోసుకుపోయి, లోపలకు విసిరివేస్తూనే, "పాపం, చచ్చి పోయాడు!" అంటూ వెనుదిరిగి గుర్రం దగ్గరకు వెళ్ళాడు.

పింగళుడు సరస్సుకేసి చూడవైనా చూడకుండా గుర్రాన్ని ఎక్కి బయలుదేర పోయేంతలో సరస్సులోనుంచి పద్మపాదుడి శేకలు వినిపించినై. "పింగళా, నన్ను

త్వరగా వలవేసి బయటికి లాగు, నీకు పుణ్యం ఉంటుంది!" అంటూ అతడు ఒగ్గరగా ఆరవసాగాడు.

పింగళుడు గుర్రంమించి ఒక్క దూకు దూకి, వలవేసి, పద్మపాదుణ్ణి నీటిలోంచి ఒడ్డుకు లాగాడు. పద్మపాదుడు రొప్పరూ నీటిలోంచి బయటికి వచ్చాడు. అతడి చేతిలో రెండు మొసలిపిల్లలు వున్నాయి. పింగళుడు వాటికేసి ఆశ్చర్యంగా చూసి, ప్రశ్నించబోయేంతలో పద్మపాదుడు గుర్రం దగ్గరకు వెళ్ళి, దానిమీద ఉన్న సంచి లోంచి ఒక గాజుబాటి తీసి, దానిలో మొసలిపిల్లలను వడవేసి మూతపెట్టాడు.

పింగళుడు పద్మపాదుడికేసి, ఆ మొసలి పిల్లలకేసి ఓమారు అనుమానంగా చూసి, "పద్మపాదా, నువ్వు చాలా అవృష్ట వంతుడివి బ్రతికి బయట పడ్డావ్. సరే, నా మూడు వందల మొహరీల మాటే మిటి?" అన్నాడు.

పద్మపాదుడు అప్యాయంగా పింగళుడిని కొగలించుకుని, "పింగళా! నీకు ఆ మూడు వందల మొహరీలేమిటి... లక్ష... కోటి మొహరీలు ఇస్తాను. ప్రపంచంలో అందరికన్న ధనవంతుణ్ణి చేస్తాను. నువ్వు మాత్రం సావెంట భల్లూకపర్వతాల దగ్గరకు రావలసి వుంటుంది," అన్నాడు.

"భల్లూకపర్వతాలా? అబ్బో, ఆ పేరం తేనే నాకు భయం. మా అమ్మ వాటిని గురించి చాలాసంగతులు చెప్పింది. ఆ కొండలు పిశాచాలకు నిలయమని విన్నాను," అన్నాడు పింగళుడు.

"ఆ పిశాచాలూ, దయ్యాలూ నిన్నేమీ చెయ్యలేవు. ఈ ప్రపంచంలో ముగ్గురే ముగ్గురు గొప్ప మాంత్రికులున్నారు. వాళ్లల్లో ఇద్దరిని స్వయంగా నువ్వే ఈ సరస్సుకు బలియిచ్చావు. ఇక మిగిలినవాడిని నేను," అన్నాడు పద్మపాదుడు.

"నాకేమీ అర్థంకాలేదు," అన్నాడు పింగళుడు ఆశ్చర్యంగా.

"అలాఅయితే, నీ సహాయం కావలసిన వాణ్ణిగనక సంగతంతా చెబుతాను విను," అంటూ పవ్వుపాడుడు యిలా చెప్పాడు :

మేం ముగ్గురు అన్నదమ్ములం. మా తండ్రి గొప్ప మాంత్రికుడు. ఆయన తన మంత్రశక్తివల్ల అనేకులకు మేలూ, కొందరికి కిడూ కూడా చేశాడు. ఆయన చిన్నప్పటినుంచి మా అన్నదమ్ముల్లో ఎవరిమీదా పక్షపాతం చూపకుండా, అందరికీ మంత్రవిద్యలో ప్రవేశం కల్పించాడు. ఆయన పెద్దవాడయి మరణించేముందు ఆస్తిపాస్తులన్నీ మాకు సమానంగా పంచి యిచ్చాడు. కాని ఆయన తనకు తెలిసిన మంత్రవిద్య సంతా రాసివుంచిన పుస్తకాన్ని మాత్రం మాకెవరికీ ఇవ్వకుండా, 'మీలో ఎవరు శక్తిమంతులైతే, వారికి అది లభిస్తుంది!' అని చెప్పి మరణించాడు.

ఆయన మరణించిన మరుక్షణంనుంచీ మా అన్నదమ్ముల్లో కలతలు బయలు

దేరినై. మాలో ప్రతి ఒక్కరికీ ఆ పుస్తకాన్ని తమదిగా చేసుకోవాలనే కోర్కె పుట్టింది. ఒకరిమీద ఒకరం, మంత్రశక్తి ఉపయోగించుకోవటానికి తయారయ్యాం.

అన్నదమ్ములం ఒకరిని ఒకరం వాశనం చేసుకునేటందుకు సిద్ధమౌతున్న డశలో మా తండ్రికి మంత్రవిద్య నేర్పిన గురువు మాయంజికి వచ్చాడు. అతడు మా పొట్లాట చూచి, చాలా ఖేదపడ్డాడు. ముగ్గుర్ని ఒక చోట కూర్చోపెట్టి, 'మితండ్రి పెడిచిపోయిన ఆ పుస్తకాన్నిగురించి, మీకేమీ తెలియదు. అందుకే తగవులాడుకుంటున్నారు. మీలో ఎవరు శక్తిమంతులైతే, వారికి ఆ పుస్తకం లభిస్తుందని మీతండ్రి చెప్పాడగదా? కనుక, ఆ పుస్తకంలో వున్న మంత్రశక్తులు మీ ఆధీనం కావాలంటే, ముందుగా మీరు సాధించవలసింది చాలావుంది,' అన్నాడు. అదేమిటో చెప్పమని ఆయన్ని కోరాం. ఆయన యిలాచెప్పాడు : (ఇంకావుంది)

లోభులకు గురువు

పూర్వం ఒక దేశంలో ఒక లోభి ఉండేవాడు. ప్రపంచంలో తనకన్న గొప్ప లోభులింకా ఉన్నారని అతనికి తెలియపచ్చింది. ముఖ్యంగా లోభులకు గురువు అనదగినవాడు ఫలాని దేశంలో ఉంటున్నట్లు విని, ఈ లోభి ఆ గురువు దగ్గర కొత్త విషయాలు నేర్చుకుందామని బయలు దేరాడు.

అతను చాలా రోజులు కాలినడకను ప్రయాణంచేసి గురువు ఉండే చోటు చేరాడు. గురువు లోభికి ప్రేమపూర్వకంగా స్వాగతమిచ్చి, అతను వచ్చిన పని తెలుసుకుని, “ఆ విషయం తరవాత మాట్లాడదాం. ముందు భోజనం చేద్దాం, బయలుదేరు,” అన్నాడు.

ఈ లోభి గురువు తనకు అతిథ్యం ఇవ్వటంచూసి లోభికి అశ్చర్యం కలిగింది. “మీరేమీ ప్రేమపడకండి. నా వెంట ఎండిపోయిన రొట్టెముక్క తెచ్చుకున్నాను,” అన్నాడు లోభి.

“నువ్వు నా అతిథివి. నీ భోజనపదార్థాలు చేసేభారం నాది!” అంటూ గురువు లోభిని ఒబాదుకు తీసుకుపోయాడు. వారు ఒక రొట్టెల అంగడి చేరారు. “మంచి రొట్టెలున్నాయా?” అని దుకాణదారుడు గురువు అడిగాడు. “ఉన్నాయి, బాబూ, వెన్నలాటి రొట్టెలు!” అన్నాడు దుకాణదారు. “మనకు వెన్నలాటి రొట్టెలెందుకు? రొట్టెలకన్న మేలయిన వెన్నే కొందాం!” అంటూ గురువు వెన్న దుకాణానికి వెళ్లాడు.

“మంచి వెన్న, బాబూ! నూనెలాటి వెన్న!” అన్నాడు ఆ దుకాణంవాడు. “అయితే నూనె కొందాం!” అని గురువు నూనె దుకాణానికి వెళ్లి, “మంచి నూనె ఉన్నదా?” అని అడిగాడు. “నీరులాటి నిర్మలమైన నూనె ఉన్నది, బాబూ!” అన్నాడు నూనెవాడు.

“అయితే పెచియేలేదు. నూనెకన్న నిర్మలమైన నీరే తాగుదాం!” అంటూ గురువు లోభిని తన ఇంటికి తిరిగి తెచ్చి లోటాడు నిల్లిచ్చాడు.

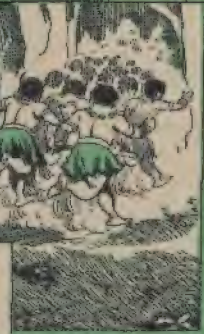
లోభి వచ్చినపని అయిపోయింది. అతను తన దేశానికి తిరిగి వెళ్లిపోయాడు.

మదాలస

పూర్వం శత్రుజిత్తనే రాజుకు ఒక కుమారుడుండేవాడు. అతని పేరు ఋతుధ్వజుడు. అతను బుద్ధికి బృహస్పతి, అందానికి మన్మథుడు, పరాక్రమంలో అర్జునుడు. అతని స్నేహం కోరి ఎక్కడెక్కడినుండే బ్రాహ్మణ క్షత్రియ వైశ్య కుమారులు వచ్చారు. అదేవిధంగా, నాగలోకంలో నుంచి నాగరాజు కొడుకులిద్దరు, అతని స్నేహం కోరి బ్రాహ్మణ యువకుల వేషాలు ధరించి ఋతుధ్వజుడివద్దకు వచ్చారు. వీళ్లు చూడటానికి చాలా అందంగా ఉండే వాళ్లు. అంతేగాక ఋతుధ్వజుణ్ణి మిగిలిన వాళ్లకన్న ఎక్కువగా అంటిపెట్టుకుని ఉండే వారు. ఋతుధ్వజుడుకూడా వారిని విడిచి ఒక్కడిని ఉండేవాడుకాదు. ఆ నాగ కుమారులు పగలల్లా రాజకుమారుడివెంట ఉండి, రాత్రివేళ నాగలోకానికి తిరిగి వెళ్ళుతూండే వారు.

ఒకరోజు నాగరాజు తన కుమారులతో, “మీరు పగలల్లా ఎక్కడికి పోతారు? రాత్రివేళ తప్ప ఇంటికి రారు; ఏమిటి కారణం?” అన్నాడు.

అప్పుడు వారు తండ్రితో, “నాన్నా, మేము ఋతుధ్వజుడనే రాజపుత్రుడి స్నేహం సంపాదించి పగలల్లా ఆతనివెంటే ఉంటున్నాం. అంత తెలివిగలవాడూ, మంచివాడూ, పరాక్రమవంతుడూ మూడు లోకాలలోనూ ఉండడు!” అని చెప్పారు.

దీనికి నాగరాజు చాలా సంతోషించి, “అయితే అతనికి తగిన బహుమానా లేవైనా పట్టుకుపోయి ఇవ్వరాదా?” అన్నాడు.

“అతనికి మనం ఏమి ఇవ్వగలం? ఆతనికి ఏ లోటూలేదు. ఎప్పటికైనా మన వల్ల ఆతనికి కావలసిన సహాయం ఏమన్నా ఉంటే అలాగే చెప్తాంలే!” అన్నారు నాగ కుమారులు సంతోషంగా.

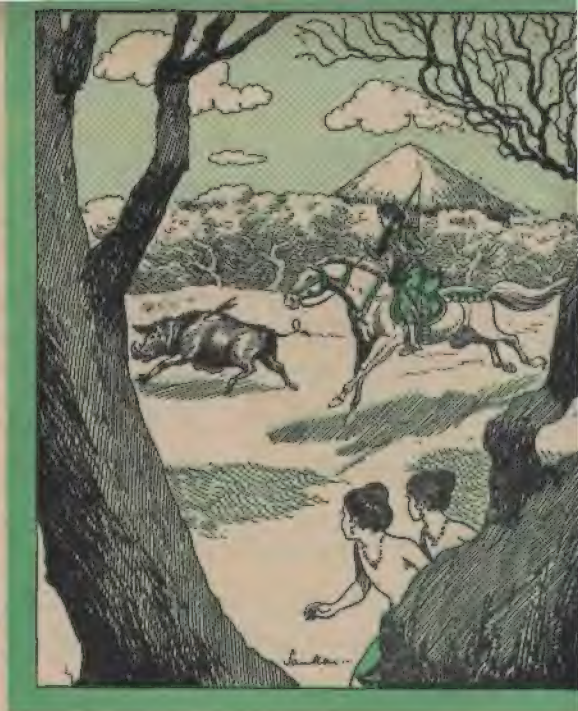

దీనికి నాగరాజుకూడా సమ్మతించాడు. ఇలా ఉండగా, అరణ్యంలో తపస్సు చేసుకునే గాలవుడనే మునిని పాతాళకేతుడనే రాక్షసుడు బాధించసాగాడు. గాలవుడు ఒక యజ్ఞం ప్రారంభించినా, తపస్సు ప్రారంభించినా, ఈ రాక్షసుడు మాయారూపంలో వచ్చి విఘ్నాలుచేసేవాడు. ఏం చెయ్యాలో తెలియక గాలవుడు ఆకాశం కేసి చూసి ఒక్కనిట్టూర్పు విడిచాడు. వెంటనే ఆకాశంనుంచి అశ్వం ఒకటి ముని శ్వరుడి ముందు వాలింది. అదే క్షణంలో అశరీరవాణి ఈ విధంగా పలికింది :

“గాలవా, ఇది మూడులోకాలూ తిరిగి రాగల కువలయాశ్వం. దీన్ని తీసుకుపోయి శత్రుజిత్తుడి కుమారుడైన ఋతుధ్వజుడికి ఇయ్యి. అతని గుర్రాన్నెక్కి క్రూరకర్ములైన రాక్షసులను సంహరించుతూ, నీ తపస్సును రక్షించగలడు!”

ఈ మాటలు వింటూనే గాలవుడు కువలయాశ్వాన్ని ఎక్కి శత్రుజిత్తువద్దకు వెళ్లి, ఋతుధ్వజుణ్ణి పంపమని కోరాడు. ఋతుధ్వజుడు కువలయాశ్వాన్ని ఎక్కి గాలవుడి వెంట ఆయన అశ్రమానికి వెళ్ళాడు.

సాయంకాలమయింది. గాలవుడు అగ్నిని అర్పించటానికి కూచున్నాడు. ఆ సమ

యంలో పాతాళకేతుడు అడవిపంది రూపంలో అగ్నిగృహంలో జొరబడి గాలవుణ్ణి భయపెట్టాడు. మునిబాలకులు పెట్టిన కేకలు విని గుర్రంమీద ఋతుధ్వజుడు వచ్చాడు. పందిని ఒక బాణంవేసి కొట్టాడు. దెబ్బతిని అడవిపంది అరుస్తూ పారిపోసాగింది. ఋతుధ్వజుడు దాన్ని గుర్రంమీద వెంబడించాడు. పోయిపోయి ఫంది ఒక గోతిలో దూకింది. అది పాతాళానికి పోయే సారంగం.

కువలయాశ్వం మూడులోకాలలోనూ సంచరించగలది గనక, ఋతుధ్వజుడు ఆ సారంగం వెంబడి పోసాగాడు. కొంతదూరం

వెళ్లేసరికి అతనికి కాంతివంతమైన ఒక నగరం కనబడింది. అతను ఆ నగరం ప్రవేశించి వెళుతూండగా ఒక ఇంటిదగ్గర ఒక స్త్రీ కనబడింది. ఆ నగరంలో ఆ స్త్రీ తప్ప ఇంకెవ్వరూ ఉన్నట్టు లేదు. పంది బాడ మొదలే లేదు.

రాజకుమారుడు ఆ స్త్రీని సమీపించి, "ఏమమ్మా? ఎవరు నీవు? ఇది ఏం నగరం? నీ పేరేమిటి?" అని అడిగాడు. ఆ స్త్రీ జవాబు చెప్పకుండానే ఇంట్లోకి వెళ్లి పోయింది. ఈ చిత్రమేమిటో తెలుసుకోవాలని రాజకుమారుడు గుర్రందిగి తానుకూడా లోపల ప్రవేశించాడు.

లోపల ఒక గదిలో ఒక హంసతూలికా తల్పంమీద ఒక దేవకన్యలాటి సుందరి పడుకుని ఉన్నది. ఆమె చాలా విచారంగా వున్నది. పక్కనే, బయట కనిపించిన స్త్రీ నిలబడి వినురుతున్నది.

ఋతుధ్వజాణ్ణిమాడగానే ఆ స్త్రీ, "రాజకుమారా, ఈ కన్య విశ్వావసుడనే గంధర్వ రాజు కూతురు. ఈమె పేరు మదాలస. ఈమెను పాతాళకేతుడనే రాక్షసుడు తన మాయచేత తెచ్చి ఇక్కడ దాచాడు. వచ్చే త్రయోదశినాడు ఈమెను పెళ్ళాడ తాడట! ముహూర్తంపెట్టి వెళ్ళాడు. నా సఖి అత్యుహత్య చేసుకోబోతే నేనే అపాను. నే

నీమె సఖురాలిని, నాపేరు కుండల. మా మదాలసను కాపాడటానికే దేవుడు నిన్నిక్కడికి పంపి ఉంటాడు!” అన్నది.

ఋతుధ్వజుడు తన వృత్తాంతమంతా కుండలకు చెప్పినమీదట, ఆమె మదాలస మనస్సు తెలుసుకుని, “ఈమెను రక్షించే భారం నీదే!” అంటూ మదాలస చెయ్యి రాజకుమారుడి చేతిలో పెట్టి, వారికి పాణి గ్రహణం చేసింది.

తరువాత ఋతుధ్వజుడు మదాలసను తన గుర్రంమీద ఎక్కించుకుని తాను వచ్చిన దారినే భూలోకానికి ప్రయాణ మైనాడు. దారిలో పాతాళకేతుడు తన

బలాలతోసహా అతనికి అడ్డుతగిలి, “ఎక్కడికి పోతావు? ఆగు!” అని అరిచాడు.

వెంటనే ఋతుధ్వజుడు బాణంతోని త్వష్టాస్త్రం వేసేసరికి రాక్షసులంతా బూడిద కుప్పలై పడిపోయారు. ఋతుధ్వజుడు మదాలసను తన ఇంటికి తీసుకుపోయి పెళ్లి చేసుకుని, ఉదయంమొదలు మధ్యాహ్నం దాకా కువలయాశ్వంమీద భూమి యావత్తూ చుట్టి మునిశ్వరుల యజ్ఞయాగాదులను రక్షిస్తూ, తన భార్యతో సుఖంగా కాలం గడుపుతున్నాడు. కువలయాశ్వాన్నెక్కి తిరుగుతూ ఉండటంవల్ల అతన్ని అందరూ కువలయాశ్వుడని పిలవసాగారు.

ఋతుధ్వజుడిచేత చచ్చిన పాతాళ కేతుడికి ఒక తమ్ముడున్నాడు. వాడి పేరు తాళకేతుడు. తన అన్నను చంపినందుకూ, అతను చేసుకోవాలనుకున్న మదాలనను పెళ్లాడినందుకూ, ఋతుధ్వజుడిమీద వగ తీర్పుకోవాలని వాడికి బుద్ధి పుట్టింది. వాడు ఋషివేషం వేసుకుని, యమునాతీరాన ఒక ఆశ్రమం కల్పించుకుని, అక్కడ దొంగ తపస్సు ప్రారంభించాడు.

ఒకనాడు రాజకుమారుడు ఆశ్రమాలన్నీ తిరుగుతూ అటుగా వచ్చి, ఈ దొంగఋషికి నమస్కారంచేసి, “మహాత్మా, మీకు రాక్షస బాధ లేదుకదా?” అని అడిగాడు.

“నాయనా, నీ వంటి పరాక్రమశాలి మాకు అండగా ఉంటే రాక్షసబాధ ఎక్కడిది? అయినా నీ వల్ల నా కొక సహాయంకావాలి. చెప్తానంటే చెబుతాను!” అన్నాడు తాళకేతుడు.

“చెప్పండి. తప్పక చెప్తాను!” అన్నాడు రాజకుమారుడు.

“నేను నీటిలోమునిగి నీటియజ్ఞం చెయ్య తలపెట్టాను. అందుకుగాను బంగారం కావాలి. కనక నీ మెడలో ఉన్న హారం ఇచ్చి, ఒడ్డునే నిలబడి రాక్షసులు రాకుండా చూస్తూ ఉండు!” అన్నాడు తాళకేతుడు.

నిజమేకాబోలనుకుని రాజకుమారుడు తన మెడలోని హారం రాక్షసుడికిచ్చి, తాను ధనుర్పాణాలు చేతబట్టి ఒడ్డున నిలబడ్డాడు. రాక్షసుడు నీటిలో మునిగి, నీటి అడుగున ఉడుకుంటూ అపతలిగట్టు చేరి, నేరుగా శత్రుజిత్తుడివద్దకు వెళ్లి, “మహారాజా, ఎటు వంటి చెడ్డవార్త చెప్పవలసివచ్చింది! రాక్షసులు నీ కొడుకును చంపేశారు. ప్రాణం పొయ్యే సమయంలో నీ కుమారుడు ఈ హారాన్ని నా కిచ్చాడు. తపస్సుచేసుకునే మాకు ఈ బంగారంతో ఏంపని? ఇది మీకు చేర్చుదామనీ, ఈ వార్త మీతో చెబుదామనీ వచ్చాను!” అనిచెప్పి వెళ్లిపోయాడు.

తనభర్త చనిపోయాడని తెలియగానే మదాలస మొదలు నరికిన చెట్టులాగా పడి పోయి ప్రాణాలు వదిలేసింది. రాజు రాణి అంతులేని దుఃఖంలో మునిగిపోయారు.

తాళకేతుడు మళ్ళీ యమునలో ప్రవేశించి రాజకుమారుడున్న చోటికివెళ్లి, “నాయనా, నా యజ్ఞం నిర్విఘ్నంగా కొనసాగింది. ఇక నీ దారిని నీవు వెళ్లవచ్చు!” అన్నాడు.

ఋతుధ్వజుడు గుర్రం ఎక్కి తన సగరానికి తిరిగివచ్చాడు. ఎక్కడా ఉత్సాహ మన్నది అతనికి కనిపించలేదు. అనేక మంది అతనికేసి అత్యాశ్చర్యంగా చూడ సాగారు. అతనికేమీ అర్థంకాలేదు, రాజ మందిరానికి వెళ్ళాడు. “బతికే ఉన్నావా, నాయనా?” అంటూ తల్లి దండ్రులు అతన్ని కొగలించుకున్నారు. కాని వాళ్లు దుఃఖించటం మానలేదు.

“మీ రెండుకు దుఃఖిస్తున్నారు? ఏం జరిగింది?” అని అతను తల్లి దండ్రులను అడిగాడు. తన మరణవార్త వినటంవల్ల కలిగిన దుఃఖంతో మదాలస చనిపోయిన సంగతి వారు అతనికి చెప్పారు.

ఋతుధ్వజుడి దుఃఖానికి అంతులేదు. తన భార్య చనిపోయిందని తెలిసినకూడా ఇంకా బతికివున్నందుకు తనను తాను

తిట్టుకున్నాడు. అత్యుపాత్య చేసుకుందా మనుకున్నాడు, కాని మహాపాపమని మాను కున్నాడు. ఇక చేసేదిలేక, “మళ్ళీ నేను ఈ జన్మలో ఇంకొకతెను పెళ్ళాడను!” అని శపథం చేశాడు.

రాజకుమారుడికి కలిగిన ఈ దుఃఖం గురించి అతని స్నేహితులంతా బాధపడ్డారు. నాగరాజు కుమారులు తమ తండ్రివద్దకి వెళ్లి, “నాన్నా, మనం ఏదైనా సహాయం చెయ్యగలిగితే ఇదే మంచి అవకాశం. ఏ విధంగానన్నా మదాలస తిరిగి బతికితే అతనికి కలిగే ఆనందం అంతా ఇంతా కాదు!” అంటూ జరిగిన సంగతి చెప్పారు.

నాగరాజు కొంచెం ఆలోచించి, “నాశక్తి కొద్దీ ప్రయత్నిస్తాను!” అన్నాడు. ఆయన ఒకప్పుడు సరస్వతీదేవిని ఆరాధించి ఆమె వల్ల అద్భుతంగా పాడేశక్తి సంపాదించిన వాడు. ఆయన ఇప్పుడు కైలాసానికి బయలు దేరి వెళ్లి శివుడి సమక్షాన పాట పాడాడు.

ఆ పాటకు శివుడు ముగ్ధుడై, “నాయనా, ఇంత చక్కగా పాడి నన్ను సంతోషపెట్టావు! నీకు నేనేమి సహాయంచేసేది?” అన్నాడు.

“దేవా, మదాలసను బతికించు!” అన్నాడు నాగరాజు.

“ఆమెకు అంత్యక్రియలుకూడా జరిగినై. ఎలా బతికించను?” అన్నాడు శివుడు.

“దేవా, ఆమెను తిరిగి సృష్టించు. నా చేతిమీదుగా రాజకుమారుడుకి పత్ని దానం చెయ్యాలని చాలా కోరికగా ఉన్నది!” అన్నాడు నాగరాజు.

“అయితే నీవు వెళ్లి పితృపూజ చేసి, మధ్యపిండాన్ని భక్షించు. మదాలస నీ శిరస్సునుంచి తిరిగి జన్మిస్తుంది!” అని శివుడు చెప్పాడు.

నాగరాజు ఆ ప్రకారమే చేశాడు. మదాలస అతని శిరస్సునుంచి బతికి వచ్చింది. నాగరాజు ఆమెను ఒకచోట దాచాడు.

తరువాత ఆయన తన కుమారులను పిలిచి, “నాయనలారా, మీరు ఇంత

కాలంగా ఋతుధ్వజుణ్ణి కొలుస్తున్నారు, కాని ఒక్కనాడుకూడా మన ఇంటికి తీసుకురాలేదు, ఆతిథ్యం ఇవ్వలేదు. ఇదేమి న్యాయం? అతను భార్యపోయిన దిగులుతో బాధపడుతున్నాడుగదా? ఒకసారి ఇక్కడికి తీసుకు రండి, వినోదాలతో అతనికి దిగులు పొగడదాం!” అన్నాడు.

నాగకుమారులు సరేనని బయలుదేరి వెళ్లి, ఋతుధ్వజుడితో, “మిత్రమా, ఒక్కసారికూడా నీవు మా ఇంటికి రాలేదు. మా నాన్నగారు నిన్ను పిలుచుకు రమ్మని మరీమరీ అడుగుతున్నారు. రావలసింది,” అని బతిమాలారు.

రాజకుమారుడు సరేనని వారివెంట బయలుదేరాడు. నాగకుమారులు అతన్ని గోమతినది దగ్గరికి తీసుకుపోయి, తమతో బాటు అతనినికూడా అందులో మునగమన్నారు. నీటిలో మునిగిన మరుక్షణం నాగకుమారులకు బ్రాహ్మణవేషాలు పోయి పాముల శరీరాలూ, నెత్తిన ధగధగా మెరిసే మణులూ వచ్చాయి. యీ వింత మార్పుకు ఋతుధ్వజుడు చాలా ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

“ఏమిటిది? మీరు బ్రాహ్మణకుమారులు కారా? నాగుల? నాదగ్గిర ఈ సంగతి ఎందుకు దాచారు?” అని ఋతుధ్వజుడు వారిని అడిగాడు.

“మిత్రమా, మేము నాగులమని తెలిస్తే దగ్గర చేరనియ్యవని భయపడి, నీ స్నేహం కోసమై ఈ మోసం చేశాం. మమ్మల్ని క్షమించు!” అన్నారు నాగకుమారులు.

“మీరు నాగులైతే నాకేమీ చింతలేదు. మీరు ఎప్పటికీ నాకు ఆప్తమిత్రులే,” అన్నాడు రాజకుమారుడు.

నాగరాజు రాజకుమారుడికి గొప్పగా అతిథ్యం ఇచ్చి, విందులూ, వినోదాలూ ఏర్పాటు చేశాడు. ఆయన అతన్ని మణి సింహాసనంమీద తనపక్కనే కూచోబెట్టుకుని, “నాయనా, నా కొడుకులు నిన్ను ప్రతిక్షణమూ స్మరిస్తూంటారు. ఇటువంటి అల్లుడు దొరికితే ఎంత బాగుండునని నాకు అనిపించి, నిన్ను పిలిపించాను. నీ భార్య ఆకాలమరణం చెందిందని విన్నాను. నువ్వు యువకుడవు గనక నాకుమార్తెను పెళ్లాడు! నేను చాలా సంతోషిస్తాను! ఇదే నేను నీ కివ్వదలచిన బహుమానం!” అన్నాడు.

“క్షమించండి! నేను మదాలసను తప్ప మరొకరిని పెళ్ళాడనని శపథం చేశాను,” అన్నాడు రాజకుమారుడు.

“నా కుమార్తెను చూసినట్లయితే నీ అభిప్రాయం తప్పక మార్చుకుంటావు!” అంటూ నాగరాజు మదాలసకోసం నాగ కన్యలను పంపాడు. మదాలస వచ్చింది. భార్యభర్తలు ఒకరినొకరు చూసుకుని ఆనందపరవశులైపోయారు.

నాగరాజు జరిగినదంతా రాజకుమారుడికి చెప్పి, “ఈమె మొదట నీ భార్యే అయినా ఇప్పుడు నాకు కూతురు. నిన్ను నా అల్లుణ్ణి చేసుకోవటానికిగాను మీకు మళ్ళీ వివాహం చేస్తాను!” అన్నాడు.

వారిద్దరికీ నాగలోకంలో అతివైభవంగా వివాహం జరిగింది. నాగరాజు ఋతుధ్వజుడికి, మదాలసకూ అంతులేని మణులూ, బంగారమూ కానుకగా ఇచ్చి వారిని ఎంతో మర్యాదతో ఇంటికి పాగనంపాడు.

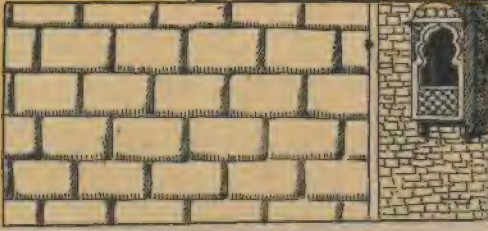

Gopi

మాయ చిత్తరువు

చౌలాకాలం క్రితం రాజపుత్రస్థానంలో జయసింహుడనే రాజుండేవాడు. ఆయనకు చిత్రలేఖనంపైన చాలా ప్రీతి. ఆయన ఆస్థానంలో ఒక గొప్ప చిత్రకారుడుండేవాడు. జయసింహుడు తన చిత్తరువును వేయించుకుందామనుకుంటుండగా ఆ చిత్రకారుడు అకస్మాత్తుగా చనిపోయాడు. అనాడు మొదలు దర్బారులో ఆ చిత్రకారుడి అసనం కాళీగానే ఉండిపోయింది.

ఇలా ఉండగా హిమాలయ ప్రాంతం నుంచి హేమచంద్రుడనే పేద చిత్రకారుడొకడు రాజపుత్రస్థానానికి వచ్చాడు. జయసింహుడి ఆస్థాన చిత్రకారుడు చనిపోయాడనీ, అతనికి బదులు ఇంకెవరినీ వేసుకోలేదనీ హేమచంద్రుడికి తెలిసింది. తనకు ఉద్యోగం దొరుకుతుందేమోనన్న ఆశతో తన కంచరగాడిదపై మూడురోజులు, ఎడారి వెంబడి, తిండికూడా లేకుండా ప్రయాణం

చేసి, అకలితో మరిమరి మాడిపోతూ జయసింహుడి కోటకు చేరుకున్నాడు.

రాజభటులు మొదట హేమచంద్రుణ్ణి అంతఃపురంలోకి వెళ్ళనివ్వలేదు. "నేను చిత్రకారుణ్ణి. రాజుగారికి చూపటానికి బొమ్మలు తెచ్చాను," అన్నతరవాత వాళ్ళు అతన్ని లోపలికి వెళ్ళనిచ్చారు.

హేమచంద్రుడు రాజుగారి దర్శనం చేసుకుని, "నిద్రాహారాలు లేకుండా ప్రయాణం చేసి ఎంతో దూరం నుంచి తమరిని చూడవచ్చాను. ఇవి నేను వేసిన బొమ్మలు. వాటిని చూస్తే నా శక్తి తమకే తెలుస్తుంది," అన్నాడు.

ఆ బొమ్మలను చూసి రాజుగారు చాలా సంతోషించాడు. ఇటువంటి శక్తిగల గొప్ప చిత్రకారుడు దూరదేశం నుంచి పొట్టచేత పట్టుకుని ఇంత దూరం ఎందుకు రావలసి వచ్చిందో జయసింహుడికి అర్థంకాలేదు.

“ఈ బొమ్మలు నాకు చాలా బాగున్నాయి. వీటికి ఏమి ఇవ్వమన్నావు?” అని జయసింహుడు హేమచంద్రుణ్ణి అడిగాడు.

“అకలిగని ఉన్నాను. ముందు నాకు భోజనం పెట్టించండి. ఆ తరవాత, తమ ఆస్థానంలో ఒక ఆననం ఖాళీగా ఉన్నదని విన్నాను, దానిపైన నన్ను కూచుంటూ ఉండనివ్వండి. అదే నాకు పదివేలు!” అన్నాడు హేమచంద్రుడు.

రాజు సరేనని తనభటులను పిలిచి హేమచంద్రుణ్ణి భోజనశాలకు పంపాడు. హేమచంద్రుడు కడుపునిండా తిన్నాడు. అతని కంచరగాడిదను రాజుగారి గుర్రాలశాలలో కట్టివేశారు. మర్నాటినుంచి హేమచంద్రుడు దర్బారులో ఆస్థానచిత్రకారుడి ఆననం పైన కూచోసాగాడు.

ఇప్పుడు తిరిగి ఆస్థాన చిత్రకారుడు వీర్పడ్డాడు గనక, అతనిచేత తన చిత్రపు వేయించుకుందామని జయసింహుడికి ఆలోచన కలిగింది. ఆయన హేమచంద్రుడితో, “దివాణంలో మా పూర్వీకులందరి చిత్రపులూ ఉన్నాయి. నా చిత్రపులకూడా తయారుచేసి, రాబోయే తరాలవారు నా ఆకారం చూడటానికి అవకాశం కలిగించు!” అన్నాడు.

“తమ ఒక్కరి చిత్రపువే ఏమిటి, మహారాజా! సింహాసనాలమీద తమరినీ రాణిగారిని ఉంచి, తమ మంత్రులనూ, సేనానాయకులనూ, అందరినీ చిత్రిస్తాను. దివాణంలో మంచిగోడ ఒకటి చూపించండి. మిలిగినదంతా నేను చూసుకుంటాను,” అన్నాడు హేమచంద్రుడు.

రాజు పరమానందం చెందాడు, రాజసభ యావత్తూ చిత్రించటానికి హేమచంద్రుడికి అనుమతి ఇచ్చాడు.

రాజుగారి ఆస్థానంలో పెద్దపెద్ద పాట్టల వాళ్ళున్నారు, ఒక గూనివాడున్నాడు, ఒంటి కన్నువాడూ, మెల్లకళ్లవాళ్ళూకూడా

ఉన్నారు. వారు ఒక్కొక్కరే హేమచంద్రుడి వద్దకు వచ్చి, “నన్ను చిత్రించేటప్పుడు గూని లేకుండా చిత్రించు. రెండు కళ్ళూ ఉన్నట్టు చిత్రించు. మెల్లకన్ను వెయ్యకు!” అని హెచ్చరించారు; లేకపోతే చావగొట్టిస్తామనీ, చంపిస్తామనీ వాళ్ళు హేమచంద్రుణ్ణి బాగా భయపెట్టారు.

ఈ సంగతి రాజుగారికి చూచాయగా తెలియవచ్చింది. ఆయన హేమచంద్రుణ్ణి పిలిచి, “ఆస్థానంలో ప్రతి ఒక్కజ్జీ యథార్థంగా చిత్రించక ఏమైనా మార్పులు చేశావో, నిన్ను ఉరి తీయిస్తాను! జ్ఞాపకం ఉంచుకో!” అని హెచ్చరించాడు.

హేమచంద్రుడికి ముందు నుయ్యూ, వెనక గొయ్యూ అన్నట్టుయింది. ఏమి చేసినా చావు తప్పేటట్టు లేదు. అతను దీర్ఘంగా ఆలోచించి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాడు.

చిత్తరువు వేయటానికి ఒక గోడ ప్రత్యేకించబడింది. దానికి ఒక తెర అడ్డంకట్టి, ముగ్గురు సహాయకులను తీసుకుని, వారితో తింటూ, తాగుతూ, హేమచంద్రుడు వినోదాలతో కాలక్షేపం చేయసాగాడు.

ఒకనెల గడిచింది. రాజుగారు హేమచంద్రుణ్ణి పిలిపించి, చిత్తరువు ఎంతవరకు వచ్చిందని అడిగాడు. “మహారాజా, పని చేస్తున్నాను. త్వరలోనే అయిపోతుంది,”

అన్నాడు హేమచంద్రుడు, భయపడుతూనే, ఎంతో వినయంగా.

ఆ తరవాత వారాని కొకసారి రాజుగారు చిత్తరువు గురించి అడగటమూ, దానికి హేమ చంద్రుడు, “మహారాజా, ఇంకా కొద్దిగా పని మిగిలిఉన్నది!” అని జవాబు చెప్పతూండటమూ జరిగింది.

ఈ విధంగా మూడు మాసాలు గడిచాయి. అప్పటికి చిత్తరువు పూర్తికాక పోయేసరికి రాజుగారికి కోపం వచ్చింది. ఆయన హేమ చంద్రుడితో, “ఇంకొక్క వారంలోపుగా చిత్తరువు పూర్తికాకపోతే నిన్ను కఠినంగా శిక్షిస్తాను!” అన్నాడు.

దానికి హేమచంద్రుడు, “చిత్తరువు పూర్తి అయింది, మహారాజా! రేపు మంచిరోజు. పరివారంతోసహా దయచేశారంటే చిత్తరువు అవిష్కరణ చేయవచ్చు!” అన్నాడు.

రాజు సంతోషించి ఈ వార్త సభికు లందరికీ తెలియబరిచాడు.

మర్నాడు రాజు, రాణీ, ఇతర రాజో ద్యోగులూ చిత్తరువు చూడటానికి వచ్చారు. గోడకింకా తెర అడ్డంకట్టి ఉన్నది.

చిత్తరువు చూడవచ్చిన వారితో హేమ చంద్రుడు, “మిమ్మల్నందరినీ చిత్రించాను. ఎవరి బొమ్మను వారు జాగ్రత్తగా పోల్చు కోండి. కాని, ముందుగా ఒక్క మాట

మనవి చేసుకుంటున్నాను. తమలో గొప్ప పుటక పుట్టినవారికిమాత్రమే నా చిత్తరువు కనిపిస్తుంది; లేనివారికి ఏమీ కనిపించదు!” అంటూ, తెర లాగేశాడు.

గోదమీద వీబొమ్మ లేదు. కాని ఆ మాట పైకి అనటానికి రాజుగారు మొదలుకొని ప్రతివాడూ జంకాడు. ఎవరిమటుకు వారు, తమకు తప్ప మిగిలిన అందరికీ, చిత్తరువు కనిపిస్తున్నదని అపహా వడ్డారు.

రాజుగారివెంట ఉండే హాస్యగాడు మటుకు, “నాది ఎంత పాడు పుటకోగాని, నాకు పట్టి గోడే కనిపిస్తున్నది! దానిమీద బొమ్మే లేదు!” అన్నాడు.

మిగిలినవాళ్ళుకూడా “మాకూ బొమ్మ కనిపించటం లేదు,” అని బయటపడ్డారు.

హేమచంద్రుడు అందరి కళ్ళలోనూ దుమ్ము చల్లటానికి ప్రయత్నించినట్టు రూఢి అయిపోయింది. రాజుగారు అగ్రహంతో పళ్ళు పటపట కొరుకుతూ, “నీచుడా,

ఇంతమందినీ వంచన చేస్తావా? నిన్ను ఉరి తీయించినా పాపంలేదు!” అన్నాడు.

హేమచంద్రుడు వినయంగా చేతులు జోడించి, “చిత్తం, మహారాజా! నన్ను ఉరి తీయించండి! నేను ప్రాణాలతో బయట పడతానని కలలోకూడా అనుకో లేదు. కాని, దయఉంచి నన్ను బంగారు తాడుతో మాత్రం ఉరితీయించకండి! ఎందు కంటే, లక్ష్మికి నామీద బొత్తిగా కటాక్షం లేదు. నన్ను ఉరితీసే సమయానికి బంగారు తాడు దానంతట అదే తునకలుగా తునిగి పోవచ్చు!” అన్నాడు.

ఈ మాట వినగానే, అంత కోపంలోనూ రాజుకు నవ్వొచ్చింది. హేమచంద్రుడు ఎంత గొప్ప చిత్రకారుడైనా రాజుల ఆస్థా నాలలో ఉండటానికి పనికిరాడని ఆయనకు తెలిసిపోయింది. ఆయన హేమచంద్రుడికి కొంత బంగారం ఇచ్చాడు. హేమచంద్రుడు కంచరగాడిదమీద వచ్చినదారి పట్టాడు.

భేదోపాయం

ఒక గ్రామంలో వీమయ్య అనే కాపు ఒకడుండేవాడు. అతడు ఒక సంవత్సరం తన పొలంలో చెరుకువేసాడు. అది పప్పుగా పెరిగింది. ఆ పొలం వక్కగా వచ్చేపోయే వాళ్ళకు, ఆ చెరుకుగడలు చూడగానే నేరూరేది.

ఆ గ్రామంలోనేవున్న బమిందారుకు, అలకాయగా తిరిగే కొడుకు ఒకడున్నాడు. అతడికి పారోహతుడి కొడుకూ, పాపుకారు కొడుకూ స్నేహితులు. ఈ ముగ్గురూ కలిసి, ఒక నాటి రాత్రివేళ వీమయ్యవేలో లొంగతనంగా చెరుకుగడలు తినేందుకు వెళ్ళారు.

వాళ్ళు ముగ్గురూ చేలో ప్రవేశించి, చెరుకుగడలు విరవటం వీమయ్య చూచాడు. కాని, వాళ్ళు ముగ్గురు, తను ఒక్కడు! ఏం చేయాలి? వీమయ్యకు క్షణంలో ఒక మంచి పుపాయం తేచింది. అతడు నవ్వుతూ, ఆ ముగ్గురినీ నమిపించి, బమిందారు కొడుకుతో, “బాబూ, మీరు బమిందారుగారి కుమారులు, మీరు పురోహతులుగారి అబ్బాయి, బాగానే వుండి! మీకు కావలసినన్ని చెరుకుగడలు తినండి. కాని, వెంట వడ్డీలమీద వడ్డీలు వనూలు చేసి, యీ పాపుకారు కొడుకెందుకు?” అన్నాడు.

“అవునవును! వాణ్ణి, తన్ని తగిలేయ్!” అన్నాడు బమిందారు కొడుకు పొంగిపాతూ.

వీమయ్య పాపుకారుకొడుకును కర్రతో బాదేసరికి అతడు పారిపోయాడు. అప్పుడు వీమయ్య పారోహతుడి కొడుకుకేసి కర్ర పూపుతూ, “బమిందారుగారి వీడ్తవెంట, యీ తద్దినపు మంత్రాలాయన ఎందుకు?” అన్నాడు.

“అవునవును, విన్నీ తన్ని తగిలేయ్,” అన్నాడు బమిందారు కొడుకు.

వీమయ్య కర్ర ఎత్తిఎత్తకముందే పారోహతుడి కొడుకు పారిపోయాడు. అప్పుడు వీమయ్య, బమిందారు కొడుకుమీదికి కర్రఎత్తి, “నువ్వు, బమిందారుకొడుకువైతే నాకేం? నీ అధికారం నీ రైతులమీద చలాయించు. తినడానికి, యిక్కడ తేరగా చెరుకుగడ లేమీ లేవు,” అనే సరికి, బమిందారు కొడుకుకూడా హడలెత్తి పారిపోయాడు.

‘సత్య’ కురవారోడు.

పరుసవేది

పంతం గల విక్రమార్కుడు చెట్టువద్దకు తిరిగి పోయి, శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, మౌనంగా శ్మశానంకేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలో ఉన్న బేతాళుడు, “రాజా, నీవు ఈ అర్ధరాత్రివేళ చాలా శ్రమ పడుతున్నావు. నీ శ్రమ పొగొట్టటానికి ఒక చిన్న కథ చెబుతాను, విను,” అంటూ ఈ విధంగా చెప్పసాగాడు:

ఒకప్పుడు మరాళదేశాన్ని సుకేతుడనే రాజు పాలించాడు. ఆయన చాలా పరాక్రమవంతుడే, కాని ధనవంతుడు కాడు. పన్నెండేళ్లపాటు కరువు వచ్చి మరాళదేశం అతి బీద దేశమైపోయింది. అందుచేత సుకేతుడు తన రాజ్యాన్ని విస్తరించుకోలేకపోయాడు. కరువుకు తాళలేక చాలామంది చచ్చిపోయారు. అనేకులు దూరదేశాలకు వలసపోయారు. ఈ స్థితిలో మరాళదేశానికి ఒక స్వర్ణకారుడు వచ్చాడు.

బేతాళ కథలు

ఆయన చాలా ముసలివాడు. ఆయన పేరు విశ్వకర్మ.

విశ్వకర్మ సుకేతుడి దర్శనం చేసుకుని, “మహారాజా, నేను చాలాకాలంగా వరుస వేది విద్యకోసం పాకులాడుతున్నాను. ఒక్క ఏడాది గడువిచ్చినట్లయితే నేను అంతులేని బంగారం చెయ్యగలుగుతాను. అంతదాకా నన్ను తమరు పోషించగలరా?” అని అడిగాడు.

ఈ విశ్వకర్మ సహాయంతో బంగారు తయారు చేసినట్లయితే తనదికాదు. ద్రవ్యం తీరిపోయి మంచిరోజులు వస్తాయని సుకేతమహారాజుకు తెలిసింది.

“సరే, ఒక ఏడాదిపాటు నీవు రాజ సాధంలోనే వుండు. నీకు కావలసిన ఏర్పాటు లన్ని నేనుచేస్తాను. ఆ తరువాత నువ్వుచేసే బంగారంలో ఒకపీసం నీవు ఉంచుకుని మిగిలినదంతా నాకివ్వాలి!” అని సుకేతుడు విశ్వకర్మతో అన్నాడు.

విశ్వకర్మ సమ్మతించాడు. ఆయనకు ఒక కళ్యాగరం ఏర్పాటుచేసి అందులో అయనకు కావలసిన కొలిమి, మూసలూ, ద్రావకాలూ, మోడకెన్నెస్సీ ఏర్పాటు చేసి అందులో అయన ఒంటరిగా కూచుని ఆహారాత్రాలు పనిచేస్తూ వచ్చాడు.

*****

రాజుకు చాలా ఆగ్రహం వచ్చింది.

“విడాదిలో బంగారం చేస్తానని అబద్ధ మాడావు. అయినా ఈసారికి నిన్ను క్షమిస్తున్నాను. ఆరు నెలలలో పుగా నువ్వు బంగారం చెయ్యలేనిపక్షంలో నీ తలకొట్టించి కొటగుమ్మానికి కట్టించగలను జాగ్రత్త! నీమీద యెంతో ఆశలు పెట్టుకున్నాను. దేశానికి దారిద్ర్యం తీరిపోతే సైన్యాలను సమకూర్చి చుట్టుపట్ల వున్న రాజ్యాలన్నిటినీ జయించి చక్రవర్తి బెదామనుకున్నాను. నా ఆశలన్నీ భగ్గుంచేశావు. అయినా ఈసారికి క్షమించాను. రెండవసారి క్షమించేది లేదు,” అన్నాడు సుకేతమహారాజు.

విశ్వకర్మకు ఏమిచెయ్యాలో తెలియలేదు. అతనికి బంగారం చెయ్యటం రాదు. ఆ విద్యకొనం జీవితమంతా ధారపోసి ముసలివాడయి పోయాడు. పాట్ల గడపక అబద్ధాలతో వారిని, విరిని మోసంచేస్తూ ఇంతదాకా తోసుకువచ్చాడు. ఈ విడాదిలోపల తనకు చావు రాకపోతుందా అనే ధైర్యంతో సుకేతమహారాజును యేడాది గడుపు అడిగాడు. కాని చావు రాలేదు. బలవంతపు చావు చావటం విశ్వకర్మకు ఇష్టంలేదు. ఇప్పుడు తనకు ఇంకొక ఆరు నెలలు గడువు దొరికింది. కాని అతరవాత

చారాలా, నెలలూ గడిచాయి. ఆరున ఆపసరాలన్నిటికీ రాజుగారు పుష్కలంగా డబ్బిస్తున్నారు. కాలం సుఖంగా వెళ్ళిపోతున్నది. చూస్తూండగానే విడాది పూర్తి అయింది. అఖరురోజున విశ్వకర్మను రాజు తన దగ్గరకు పిలిపించి, “ఏమయ్యా, నువ్వు పరుస వేది తయారు చేయటం ఏమయింది?” అని అడిగాడు.

“మహారాజా, ప్రయోగా లింకా పూర్తి కాలేదు, అయిపోవచ్చాయి. ఇంకొక్క ఆరు నెలలు గడువిప్పిస్తే తమకు కావలసినంత బంగారం చేసి పెడతాను!” అన్నాడు విశ్వకర్మ వినయంగా.

ఏమిచెయ్యాలో ముసలివాడికి బోధపడలేదు. అతడు అక్కడినుంచి పారిపోదామని చూశాడు. కాని సాధ్యపడలేదు. రాజు ఆయనవెంట రాత్రింబగళ్ళు భటులను కావలావుంచాడు. రాజుగారు అన్నమాటలు ముసలివాడి చెవిలో గింగురు మంటూండేవి. ఆయన తనకు బలవంతపు చావు తప్పదని నిశ్చయించుకున్నాడు.

ఆరునెలలూ గడిచాయి. విశ్వకర్మను రాజుగారు పిలిపించి, "బంగారం సంగతి ఏం చేశావు?" అని అడిగాడు.

"మహారాజా, బంగారంచేసేగీత నాచేతిలో లేదు. నాకు బ్రహ్మ వెయ్యేళ్ళు ఆయుర్దాయం ఇచ్చినా నేను బంగారం చెయ్యలేను!" అన్నాడు విశ్వకర్మ నిర్భయంగా.

"ఇందుకుగాను నేను నీకు విధించ బోయే శిక్ష తెలుసుగదా?" అన్నాడు సుకేత మహారాజు కోపంగా.

"నన్ను పిలిసవారు శిక్షించ నవసరం లేదు. బంగారంకంటెకూడా మీకు ఎక్కువగా పనికివచ్చేది, మేలుచేసేది కని పెట్టాను!" అన్నాడు విశ్వకర్మ.

"ఏమిటది? వెంటనే చెప్పు!" అన్నాడు రాజు అనుమానంతో.

"వెండి! అది మామూలు వెండి కాదు, కొన్ని మూలికలతో శుద్ధిచేసిన వెండి!"

"దానివల్ల నాకేమి లాభం?" అని రాజు అడిగాడు.

"మహారాజా, ఆ వెండితో రేకు తయారు చేసి, తమ కరవాలం పిడికి తొడుగు తయారుచేస్తాను! ఆ కరవాలం తమరు చేత బట్టి నట్టయితే ఎంత బలమైన శత్రువుకూడా దానికి అమాతి అయిపోవలిసిందే! మీకు కావలసిన బంగారమంతా అది సంపాదించి పెడుతుంది!" అన్నాడు విశ్వకర్మ.

"నన్ను మరొకసారి మోసగించు తున్నావా?" అని రాజు అడిగాడు.

"మహారాజా, తమరిని మోసగించి నేను ఎక్కడికి పారిపోగలను? నేను తయారు చేసిన వెండికి అలాటి ప్రభావం లేదని తమకు తోస్తే అప్పుడే నా తల తీయించండి!" అన్నాడు విశ్వకర్మ.

రాజు నమ్మతించాడు. విశ్వకర్మ రాజు గారి కరవాలం తెప్పించి, దాని పిడికి ఒక వెండి తోడుగు వేశాడు. రాజుగారు ఆ కర వాలానికి పెద్ద ఎత్తున ఊరేగింపూ, పూజలూ, ఉత్సవాల్నా చేయించాడు. విశ్వకర్మకు ఒక బాగీరు బహుమానంగా ఇచ్చాడు.

ఈ వార్త నలువైపులా పాకింది. చుట్టు పక్కల రాజులుకొందరు భయపడసాగారు.

మరికొందరు ఈ వార్తలను నమ్మలేదు. "ఆ విశ్వకర్మ యెవడో, చాలా తెలివైన ఘటం. సుకేతమహారాజును గొప్పగా మోస గించాడు!" అనుకున్నారు.

త్వరలోనే సుకేతుడు తన కొద్ది బలాలను కూడగట్టుకుని పొరుగు రాజ్యం మీదికి యుద్ధానికి బయలుదేరాడు. పొరుగురాజు తన మంత్రిలతో అలోచనచేశాడు.

"మహారాజా, సుకేతుడు తన కరవా లాన్ని నమ్మి, కొద్దిబలంతో మనమీదికి వస్తున్నాడు. మనం భయపడవలసిన పని లేదు. యుద్ధానికి సిద్ధం అవుదాం!" అని కొందరు మంత్రిలు సలహాయిచ్చారు.

"ఆ కరవాలంలో ఏదో మహిమలేకపోతే అంతకొద్ది సైన్యంతో మనమీదికి యుద్ధానికి రావటానికి సుకేతుడు వెర్రివాడుకాడు. ఆ కరవాలం శత్రుకంఠం కొయ్యక విడప దని అందరూ అంటున్నారు. బతికంటే బలుసాకు తినవచ్చు! మహారాజా, సుకేతుడితో సంధిచేసుకోండి!" అని మరి కొందరు చెప్పారు.

పారుగురాజు బెదిరిపోయాడు. అయిన దూతలను వెంటబెట్టుకుని సుకేతుడి శిబిరానికి వెళ్ళాడు. సుకేతుడు తనచేత కరవాలంపట్టుకుని నిలబడివున్నాడు. ఆ కరవాలంలో మృత్యుదేవత వున్నట్టే కనబడింది

పారుగురాజుకు. అయిన సంకోచించకుండా సుకేతుడికి సామంతు కావటానికి సమ్మతించాడు. సుకేతుడు, అతడిదగ్గర కప్పంగా చాలా ధనం వసూలుచేసి, దాన్ని తన సైనికులకు పంచాడు.

ఇదిమొదలు సుకేతుడు ఎక్కడా అపజయం యెరగడు. కొందరు రాజులు మూర్ఛించి సుకేతుడితో యుద్ధానికి తలపడ్డారు. కాని సుకేతుడు కత్తి ఎత్తివస్తూ కనిపించేసరికి సైన్యాలు చెదిరి చిందరవందరగా పారిపోవటమూ, పరాక్రమవంతుడైన సుకేతుడు శత్రురాజుతో కలియబడి చంపటమూ జరిగింది.

ఈవిధంగా ఒకరిద్దరు రాజులు చచ్చాక సుకేతుడు దూతలను పంపితే చాలు ఎక్కడెక్కడి రాజులూ వచ్చి ఆయనకు పాదాక్రాంతులైపోయారు. సుకేతుడు వారిపద్దనుంచి కప్పంగా చాలా ధనం గుంజుకున్నాడు. ఈవిధంగా సుకేతుడు చక్రవర్తి అయ్యాడు. మరాళదేశానికి దారిద్ర్యం తీరిపోయింది. విశ్వకర్మ పేరు శాస్తవతంగా నిలిచి పోయింది.

బేతాళుడి కథ చెప్పి, "రాజా, ఎన్నో విశ్వపాటు ప్రయత్నించికూడా చిన్నంఎత్తు బంగారం చెయ్యలేని విశ్వకర్మ ఇంత మహిమగల వెండిని ఆరునెలలలో ఎలా చేయగలిగాడు? అలాటి వెండిని తయారు చేసే శక్తి తనవద్ద వుండకూడా ఆయన అబద్ధాలాడుతూ ఎందుకు పొట్టపోసుకోవలిసివచ్చింది? ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానం తెలిసికూడా చెప్పకపోయావో నీతల పగిలిపోతుంది!" అన్నాడు.

"విశ్వకర్మ చేసిన వెండిలో ఏమహిమ లేదు. అన్నిమహిమలూ నమ్మేవారి మనసులలోనే వుంటాయి. సుకేతుడు ఆ వెండికి మహిమ వున్నదని నమ్మటంవల్లనే కొద్ది సైన్యంతో యుద్ధానికి బయలుదేరాడు. అటువంటి నమ్మకమే వుండటంమూలాన పారుగురాజు యుద్ధంచెయ్యకుండానే సుకేతుడికి లొంగిపోయాడు. నమ్మేవారి సంఖ్య పెరిగినకొద్దీ మహిమకూడా పెరిగింది. పదార్థాన్ని సృష్టించటంకంటే మహిమలను సృష్టించటం తేలిక. ఈసంగతి గ్రహించక విశ్వకర్మ అబద్ధాలతో పొట్టపోసుకుంటూ వచ్చాడు. కాని తన ప్రాణంమీదికి వచ్చేసరికి విశ్వకర్మకు ఈ రహస్యం తెలిసింది. ఇదే ఆతను ముసలితనంలో సాధించిన పరుసవేది!" అన్నాడు విక్రమార్కుడు.

ఈ విధంగా రాజుకు తిరిగి మౌనభంగం కలగగానే బేతాళుడు శవంతోసహా మాయమై మళ్ళీ చెట్టెక్కాడు. (కల్పితం)

అలెగ్జాండరు - చిత్రకారుడు

అలెగ్జాండరు ఒకసారి ఒక ప్రఖ్యాత చిత్రకారుణ్ణి పిలిపించి తన గుర్రాన్ని చిత్రించ వలసిందని ఆజ్ఞాపించాడు. చిత్రకారుడు ఎంతో శ్రమపడి గుర్రాన్ని చిత్రించాడు. అలెగ్జాండరు దాన్ని చూసి చాలా నంతోపించాడు. కాని తన సంతోషాన్ని బయటికి కన్పించనియలేదు. అలా చేస్తే చిత్రకారుడి గొప్పతనాన్ని గుర్తించినట్లవుతుందని ఆలోచించి, ఆ చిత్రంలో ఏవో చాలా దోషాలున్నట్లు చెప్పాడు. ఇలా దోషాలున్నాయని చెప్పడంవల్ల చిత్రకారుడు తనకు దాసోహం అంటాడనుకున్నాడు. కాని చిత్రకారుడు మారుమాట్లాడకుండా అంతా విని, చివరకు—“అయ్యా! దయచేసి మీ గుర్రాన్ని ఒకసారి రప్పించగలరా?” అన్నాడు.

అలెగ్జాండరుకు అర్థం కాలేదు. సరే నన్నాడు. గుర్రం వస్తూనే, చిత్రకారుడు గీసిన బొమ్మను చూసి సకిలించ సాగింది.

అలెగ్జాండరుకు అప్పటికి అర్థం కాలేదు. అప్పుడు చిత్రకారుడే స్వయంగా చెప్పాడు—“మీ కంటే ఈ గుర్రం చాలా తెలివైంది. ఈ చిత్రంలో ఉన్న గుర్రం నిజమైనదని భావించి సకిలిస్తున్నది! నా చిత్రకళలోని సజీవ గుణానికి ఇంత కంటే గొప్ప ప్రమాణం ఏంకావాలి?”

అలెగ్జాండరు తన తప్పును గుర్తించి, వెంటనే చిత్రకారుడికి చాలా బహుమానాలిచ్చి సన్మానించాడు.

నాదేశుడు సిరిద్ బాద్

చాలా నెలలపాటు నాకు జీవితం సుఖంగా గడిచింది. నేనూ నా భార్య అన్యోన్యంగా ఉండేవాళ్ళం. అందుచేత నేను రహస్యంగా బాగాదుకు పారిపోయేటప్పుడు నా భార్యనుకూడా వెంటబెట్టుకు పోదామనుకున్నాను. తానొకటి తలిస్తే దైవమొకటి తలుస్తాడన్నది ఎన్నటికీ అబద్ధంకాదు. నేను పగటికలలు కన్నానన్న విషయం త్వరలోనే స్పష్టమయింది.

ఒకనాడు నా పొరుగింటి పెద్దమనిషి భార్య వని పోయింది. నే నాయనను పరామర్శించటానికి వెళ్లి, "అన్నా, విచారించకండి. విచారించి మనం చేయగలదికూడా ఏమీలేదు. ఈ వియోగాన్ని మీరు త్వరలోనే మరచిపోతారు. ఎవరు చూశారు? మీకు ఇంత కంటెకూడా యోగ్యురాలైన భార్య ఈసారి దొరకవచ్చు," అన్నాను.

నా మాటలు విని ఆయన ఆశ్చర్యపోయినట్టు కనపడ్డాడు. "కొద్దిగంటల్లో చచ్చిపోబోతున్నవాడికి ఇంకో భార్య ఏమిటి?" అన్నాడాయన.

ఈసారి ఆశ్చర్యపడటం నా పంతు. "అలా అంటున్నారేమిటి? ఎందుకు నిష్ఠారణంగా నిరాశపడి పోతున్నారు? అల్లా కటాక్షంవల్ల మీ ఆరోగ్యానికేమి

నాలుగవ సముద్రయానం

CHITRA

లోపంలేదే! కొంపతీసి, అత్మహత్యగాని తల పెట్ట లేదుగదా?" అన్నాను.

దాని కాయన, "మీకు మాదేశపు అచారాలు తెలివన్నమాట! మాదేశంలో భార్య భర్తలలో ఎవరు చనిపోయినా, శవం వెంట రెండోవారినికూడా పూడ్చేస్తారు. అనాదిగా వస్తున్న ఈ అచారానికి అందరూ, రాజు గారు సయితం, బద్ధులే!" అన్నాడు.

"ఛీ ఛీ! ఇదేం అచారం! నాబోందెలో ఊపిరి ఉండగా ఇలాటి అచారాన్ని నేను ఆమోదించను," అన్నాను.

మేము మాట్లాడుతుండగానే ఆయన బంధువు లంతా వచ్చి, ఆయన భార్య

వచ్చినందుకూ, ఆయన చావబోతున్నందుకూ తమ సంతాపాన్ని వెలిబుచ్చారు. తరవాత ఉత్తరక్రియలకు విర్వాట్లు జరిగాయి. ఆయన భార్య శవాన్ని చక్కగా అలంకరించి, అమె కుండిన ఖరీదైన నగలన్నీ పెట్టి శ్మశానానికి బయలుదేర దీశారు. శవపేటిక వెనక భర్త నడిచాడు. అతని వెనకగా బంధువులూ, ఇతరులూ నడిచారు.

అంపరమూ నదీతీరాన గల ఒక కొండ వద్దకు వెళ్ళాం. ఆ కొండమీద ఒక చోట ఒక లోతైన బావిలాటిది ఉన్నది. దానిపై విశాలమైన బండరాతి పలక కప్పివున్నది. ఈ పలకను పక్కకు లాగి శవపేటికను

బావిలోకి దించారు. తరవాత నా స్నేహితుణ్ణి పట్టుకుని తాళ్ల సహాయంతో లోపలికి దించారు. ఆ తాడుకే ఒక నీళ్ల కూజా, ఏడు రొట్టెలూ కట్టారు. నా స్నేహితుడు కిందికి దిగటానికి కొంచెమైనా అసమ్మతి తెలపలేదు. తిరిగి రాతిని బావిమీదికి తోసేశారు. మేమందరమూ తిరిగి వచ్చేశాం.

నేనుకూడా ఈ ఘోరమైన ఆచారంలో పాల్గొన్నాను. నా మనస్సు చాలా బాధ పడింది. ఇంతకన్న దారుణమైనది నే నెన్నడూ చూడలేదనిపించింది. రాజభవనం చేరుతూనే నేను రాజుగారిని చూసి, "అయ్యా, నేను చాలా దేశాలు చూశాను

గాని, చచ్చిపోయిన భార్యతో బతికున్న భర్తను పాతిపెట్టటంలాంటి అమానుషమైన ఆచారం ఎక్కడా చూడలేదు. ఈ దురాచారం పరదేశీయులకుకూడా వర్తిస్తుందా, దయచేసి చెప్పండి!" అన్నాను.

"తప్పక వర్తిస్తుంది. భార్య పోతే ఇక్కడ ఉండే పరదేశీయుడుకూడా ఆ భార్యతో పోవలసిందే!" అన్నాడు రాజు.

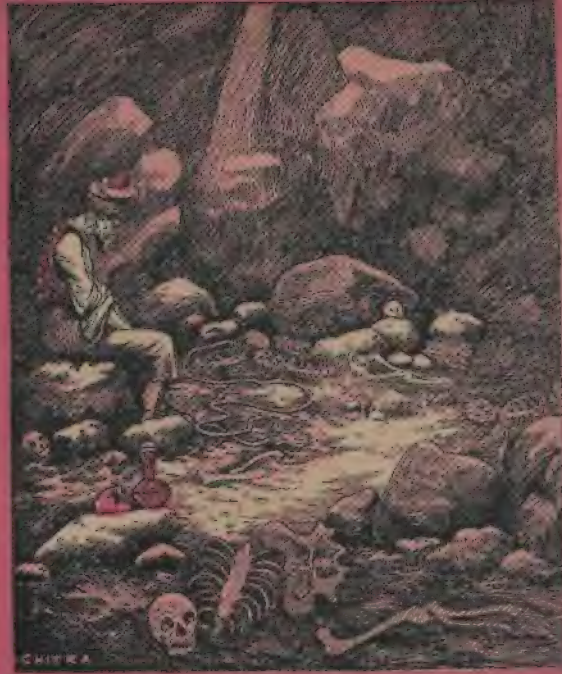
నా పాట్లలో ఎవరో చెయ్యిపెట్టి కెలికి నట్టయింది. ఎంత ప్రయత్నించినా ఆగని గుండెదడతో నే నింటికి వెళ్ళి, నేను లేని సమయంలో నా భార్య చచ్చిపోయిందేమోనని ఆత్రంగా చూశాను. ఆమె పూర్తి ఆరోగ్యంతో ఉండటం చూడగానే నాలో నేను కాస్త ఊరటచెంది, "భయపడక, సిండ్ బాద్! నువ్వే ముందు చస్తావు. నిన్ను బతికుండగా పూడ్చరులే!" అని ధైర్యం చెప్పకున్నాను. కాని ఇది అధియాసగా పరిణమించింది. ఎందుకంటే తరవాత కొద్దికాలానికే నా భార్యకు జబ్బుచేసింది. ఆవిడ కొద్దిరోజులు మంచానపడి తీసుకుని చివరకు తన ఆత్మను అల్లాపరం చేసేసింది.

నా దుఃఖానికి, భయానికి అంతే లేదు. బతికుండగా పూడ్చిపెడితే ఏమయింది, నరభక్షకులు తినేస్తే ఏమయింది? రాజు

గారు వచ్చి నా చావుగురించి తన విచారం వెలిబుచ్చాక, అశ అంటూ ఏమన్నా మిగిలి ఉంటే అదికూడా అడుగంటింది. ఆయనకు నేనంటే ఎంత ప్రేమ! నన్ను సమాధి చేసేటప్పుడు తానూ, తన దివాణం అధికారాన్ని స్వయంగా వస్త్రామని చెప్పాడు. నా భార్యను అలంకరించి సర్వాభరణభూషితురాలిని చేసి పెట్టెలో పెట్టి తీసుకువెళ్ళేటప్పుడు, పెట్టె వెనకగా నేను నడుస్తుంటే రాజుగారు నా వెంబటే నడిచాడు.

సముద్రతీరాన గల కొండవద్దకు చేరాం. బావిమీద ఉండే మూతను పక్కకు తోశారు. నా భార్య శవాన్ని లోపలికి దించారు. నాకు వీడ్కోలు చెప్పటానికి వచ్చినవారంతా నా చుట్టూ మూగారు. అప్పుడు నేను రాజుగారితో, "మీ దేశపు ఆచారానికి నన్ను గురిచెయ్యటం ఎంత మాత్రం భావ్యంకాదు. మా దేశంలో నాకు భార్య ఉన్నది, బిడ్డలున్నారు. వారు నాకోసం ఎదురుచూస్తున్నారు," అని వాపోయాను.

నా మాటలు ఒకరూ వినిపించుకోలేదు. నా చేతుల కిందుగా తాళ్లు దూర్చారు, ఆ తాళ్లకే నీటి కూబా, ఏడు రొట్టెలూ కట్టారు, నన్ను లోపలికి దించారు. "తాళ్లు ఊడ

దీసేయ్యి, పైకి లాక్కుంటాం!" అని వాళ్లు పైనుంచి కేకపెట్టారు. నేనా పని చెయ్యక, నన్ను పైకి లాగమన్నట్టుగా తాళ్లు గుంజాను. వాళ్లు వెసిగిపోయి తాళ్ళను లోపల పడేసి, బావి మూసి వెళ్ళిపోయారు.

లోపల ఒక విశాలమైన గుహలాగా ఉన్నది. పైనుంచి కొంత వెలుతురు వస్తూండటంవల్ల బొత్తిగా అంధకారంగా లేదు. నేను నేలమీద కూలబడి చాలా సేపు దుఃఖించి, "హాయిగా, ఇంటిపట్టున కూచోలేక వచ్చినందుకు నా గతి ఇంతే కావాలి! ఆ పడవ పగిలినప్పుడు సముద్రంలో ముణిగి చచ్చానుకాను! నేనే దిక్కు

మాలిన దేశంలో ఎందుకు పెళ్ళాడాలి? ఇలాంటి చావు ఎందుకు చావాలి?" అనుకున్నాను.

కొంతసేపటికి ఆకలి దప్పలు ఆరంభమయ్యాయి. నేను సాధ్యమైనంత కాలం ఆయుర్దాయం పొడిగించుకోవటానికి నిశ్చయించుకుని, రొట్టెలూ, నీళ్ళూ కొంచెం కొంచెంగా ఖర్చుచేయ సాగాను. రాత్రివేళ పడుకోవటానికి ఒక చోటు ఏర్పాటుచేసుకున్నాను. క్రమక్రమంగా నా నీరూ రొట్టెలూ అయిపోయాయి. ఇక చావుకోసం వేచివుండటం తప్ప నేను చేయకలిగినదేమీ లేదు. ఆ స్థితిలో ఒకసారి నాకు ఏదో

చప్పుడు వినపడి నిద్రాభంగమయింది. జాగ్రత్తగా వింటే ఎవరో శ్వాస పీల్చే చప్పుడు వినబడింది. తరవాత ఏదో జంతువు పారిపోతున్న చప్పుడయింది. నేను సాహసించి ఆ పారిపోయే ప్రాణిని వెంబడించాను. చాలా దూరం పడుతూ లేస్తూ, ఎక్కుతూ, దిగుతూ పోగా పోగా ఎదటగా ఒకే ఒక సక్షత్రం మిలమిలా మెరుస్తూ కనబడింది!

నా ఆశ్చర్యానికి మేరలేదు. అది గుహలోకి మరొక బావి అయివుండే చుట్టూ దానిలోనుంచికూడా శవాలను పడేసి రెమోననుకున్నాను. కాని తీరా దగ్గరికి వెళ్ళేసరికి అది ఒక సన్నని బొరియలాగా వుంది.

శవాలను తినటానికి ఏ నక్కలో, తోడేళ్ళో ఆ బొరియను ఉపయోగిస్తూ ఉండాలి. దానిలోనుంచి దూరి నేను పైకి వచ్చేసరికి అకాశం నక్షత్రాలతో వెలిగిపోతున్నది. నా ఎదట సముద్రమూ, వెనక కొండా వున్నవి.

నేను అక్కడే మోకరించి భగవంతుడికి నా కృతజ్ఞత తెలుపుకున్నాను. తరవాత వచ్చిన దారినే మళ్ళీ శవాల గుహలోకి వెళ్ళి అక్కడి శవాలమీద గల నగలన్నిటినీ దోచి మూటగట్టి తీసుకువచ్చి సముద్ర తీరాన కొండ అడుగున భద్రంగా దాచాను.

దొరికిన ఆహారం తింటూ ఆ తీరానే కొన్ని రోజులు వేచిఉన్నమీదట ఒకనాడు

నాకొక పడవ కనబడింది. నేను వెంటనే నా తలపాగా ఊడదీసి, దానిని గాలిలో ఎగిరే టట్టు పట్టుకుని తీరంవెంబడి అటూ, ఇటూ పరిగెత్తాను. అదృష్టవశాన పడవలోవాళ్ళు నన్ను గమనించారు. పడవను ఒడ్డుకు తెచ్చి నన్నూ, నా మూటలనూ అందులోకి ఎక్కించుకున్నారు.

పడవ నరంగు నాదగ్గిరికి వచ్చి, "ఏమయ్యా, ఇన్నేళ్ళుగా, ఈ తీరం వెంబడి పడవ నడుపుతున్నాను, ఈ కొండ దిగువ ఎన్నడూ సరప్రాణి కనిపించిన పాపాన పోలేదే! నువ్విక్కడికెట్లా వచ్చావు?" అని అడిగాడు.

"ఏం చెప్పేది, బాబూ? ఒక పెద్ద ఓడలో అనేకమంది వర్తకులం ప్రయాణం చేస్తుండగా తుఫాను వచ్చి ఓడ కాస్తా పగిలి పోయింది. నేనొక్కణ్ణే ప్రాణాలతో బయట పడ్డాను. అదృష్టవశాన నాకొక పెద్ద కొయ్య పలక దొరికింది, దానిమీద నా సరుకులు వేసుకుని, నేనుకూడా ఎక్కి ప్రాణాలు దక్కించుకుని ఇక్కడ వచ్చిపడ్డాను," అని చెప్పాను. నాకు పెళ్లి అయిందనీ, నాభార్య చచ్చిపోతే నన్నుకూడా పాతేశారనీ చెబితే ఆ దిక్కుమాలిన దేశంవాడెవడైనా పడవలో ఉండి వింటాడేమోనని నాకు భయంవేసి అబద్ధం చెప్పేశాను.

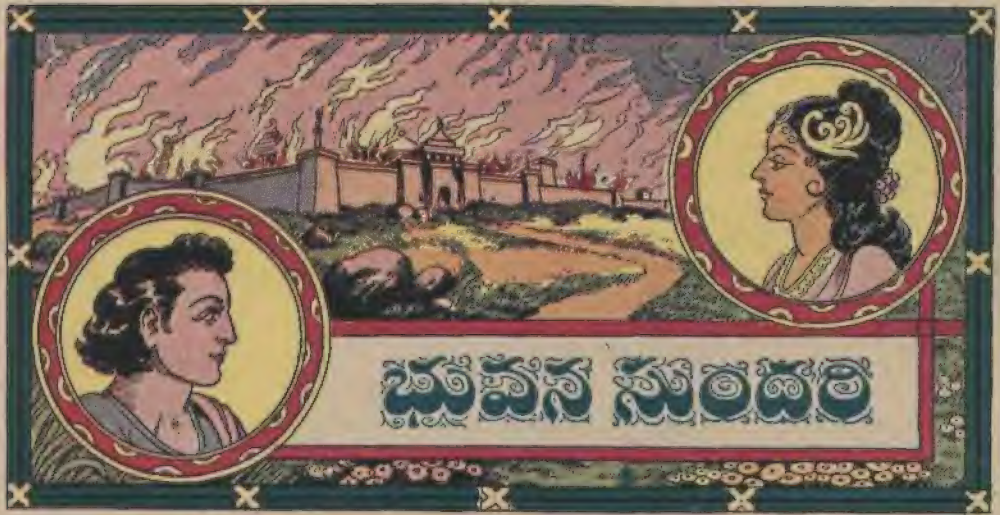
సరంగును మంచి చేసుకుందామనే ఉద్దేశంతో నేను, శ్రమకానంనుంచి తెచ్చిన నగలలో మంచి వెలగలది ఒకటి తీసి, "ఉంచండి!" అని ఇవ్వబోయాను. కాని సరంగు దానిని నిరాకరిస్తూ, "వద్దు! ప్రయాణికులవద్ద డబ్బు పుచ్చుకుంటాను

గాని ప్రాణాపాయస్థితిలో కాపాడిన మనిషి వద్ద డబ్బు పుచ్చుకునే ఆచారం లేదు. ఎంతోమందికి భోజనమూ, దుస్తులూ, దారి ఖర్చులూకూడా ఎదురిచ్చాను. మనుషులు ఇతర మనుషులవట్ల మనుషులల్లే ప్రవ రించటం ధర్మం!" అన్నాడు.

ఆ మనిషికిగల ధర్మబుద్ధి చూస్తే నాకు చాలా ఆనందం కలిగింది. మా ప్రయాణం చాలా సుఖంగా సాగింది. నేను గంటల తరబడి పడుకుని విశ్రాంతి తీసుకుంటూ నా అనుభవాలు జ్ఞాపకం తెచ్చుకునేవాణ్ణి. నే నెదుర్కున్న కష్టాలన్నీ కలలలాగా తోచేవి. నాభార్య శవంతో ఆ గుహలో ఉండటం జ్ఞాపకం వచ్చినప్పుడు ఒళ్ళు చల్లబడేది.

ఎలాగైతేనేం మా పడవ బ్రా చేరింది. అక్కడ కొద్ది రోజులుండి, నది వెంబడి బగ్గాదు చేరాను. నన్ను చూసి, నేను తెచ్చిన సరుకు చూసి, నా బంధు మిత్రాదు లంతా వరమానంద భరితులైయ్యారు.

5

[బ్రోయ్ రాజు కొడుకైన మోహనుడు భూవననుందరిని ఎత్తుకుపోయినందువల్ల గ్రీకులు తమ నావలనూ, బలాలనూ ఆయత్తం చేసుకుని బ్రోయ్పైకి దండెత్తి వచ్చారు. మొదటి రోజు యుద్ధంలో బ్రోజనులు దెబ్బతిని తమ నగరంలోకి పారిపోయారు. తరువాత గ్రీకులు బ్రోయ్ నగరానికి ముట్టడివేసి పరిసరదేశాలను కొల్లగొట్ట సాగారు. బ్రోయ్ ముట్టడి తొమ్మిది సంవత్సరాలపాటు సాగింది. ఈ తొమ్మిదేళ్ల కాలంలోనూ యుద్ధం ఏమీ జరగలేదుగాని గ్రీకు శిబిరంలోనూ, బయటకూడా అక్రమాలు అనేకం జరిగాయి.]

బ్రోయ్ నగరాన్ని గ్రీకులు ముట్టడించి తొమ్మిదేళ్ళు నిండుతున్నది. చలికాలం వచ్చింది. చలికాలంలో యుద్ధం జరగదు. అందుచేత గ్రీకులు ఈ రోజులలో తమ సైనిక శిబిరాన్ని విస్తరింపజేసుకుని, వెలు విద్య సాధన చేస్తూ కాలం వెళ్ళబుచ్చారు.

యుద్ధభూమికి కొంత దూరాన సూర్య భగవానుడి ఆలయం ఒకటి ఉన్నది. ఇది తటస్థ ప్రాంతం. ఈ దేవుడికి బలులు

ఇవ్వటానికిగాను గ్రీకులూ, బ్రోజనులూ కూడా వెళుతూ ఉండేవాళ్ళు. బ్రోయ్ నగరపు ప్రముఖులు ఈ ఆలయంలోనే గ్రీకులకు అప్పడప్పడూ కనిపించేవారు.

ఒకనాడు వజ్రకాయుడు ఈ ఆలయంలో బలులివ్వటానికి వచ్చేసరికి, అక్కడ అతనికి వర్ధనుడి భార్య, కుమార్తె కనిపించారు. వారుకూడా దేవుడికి బలులు ఇవ్వటానికి వచ్చారు. వర్ధనుడి కుమార్తె ప్రమోదిని

అత్యంత సౌందర్యవతి. ఆమెను చూస్తూనే వజ్రకాయుడు అంతులేని ప్రేమావేశం పొందాడు. అతను శిబిరానికి తిరిగివస్తూనే ఒక దూతను వీరసింహుడివద్దకు పంపాడు. "వజ్రకాయుడు నీ చెల్లెలయిన ప్రమోదినిని వివాహమాడ గోరుతున్నాడు," అని ఈ దూత వీరసింహుడితో చెప్పాడు.

"నీవు గ్రీకు శిబిరాన్ని విడనాడి నా తండ్రి అయిన వర్ధనుడి పక్షం వచ్చి నట్టుయితే నా చెల్లెలిని వివాహమాడవచ్చు. గ్రీకులకు ద్రోహం చెయ్యలేని వజ్రకాయుడు కనీసం మీ వీరులలో భూధవుడనేవాడిని, మరికొందరు వీరులనూ హత్యచేస్తానని

ప్రమాణం చెయ్యి!" అని వీరసింహుడు వజ్రకాయుడికి జవాబు పంపాడు.

వజ్రకాయుడు ఈ పరతులకు లోబడటానికి వెనకాడాడు.

ఇంతలో శీతాకాలం వెళ్లిపోయి వసంతం ఆరంభమయింది. దానితోబాటు యుద్ధం కూడా మళ్ళీ సాగింది. యుద్ధరంగాన ఎలాగైనా వీరసింహుణ్ణి కలవాలని వజ్రకాయుడు చాలా యత్నించాడు, కాని ఈ యత్నాలు ఫలించలేదు. ఒకసారి అతను వీరసింహుడికేసి వెళ్ళే సమయంలో, వీరసింహుడి తమ్ము డొకడు వజ్రకాయుడి అరిచేతిలో బాణం కొట్టి గాయపరిచాడు.

యుద్ధ వైఖరి చూస్తే దేవతలు గ్రీకులకు ప్రతికూలంగా ఉన్నట్టు కనబడింది.

లోగడ వజ్రకాయుడు త్రోయ్ పరిసర రాజ్యాలను కొల్లగొట్టినప్పుడు అనేకమంది స్త్రీలు అతనికి బానిసలుగా చిక్కారు. వీరిలో హేమ అనే పిల్ల ఒక్కతే, భామిని అనే పిల్ల ఒక్కతే ఉన్నారు. గ్రీకువీరులు ఈ బానిసలను పంచుకునేటప్పుడు హేమ రారాజు వంతు, భామిని వజ్రకాయుడి వంతు కావటం జరిగింది.

వీరిలో హేమ తండ్రి పేరు హేమాంబుడు. ఆయన సూర్యోపాసకుడు; తన

కుమార్తెను గ్రీకులనుంచి తిరిగి తెచ్చుకునే ఉద్దేశంతో కొన్ని కానుకలు తీసుకుపోయి రారాజుకు అర్పించి తన కుమార్తెను విడిచిపుచ్చమని కోరాడు.

కాని రారాజు ఆయన మాట వినిపించు కోక, ఆయన ఇచ్చిన కానుకలు తీసుకోక హేమాంబరుణ్ణి నానా తిట్లూ తిట్టి వెళ్ళ గొట్టించాడు. ఈ సంఘటన జరిగినది లగా యతు ప్రతిరోజూ గ్రీకు శిబిరంపై ఎటు నుంచో వచ్చి బాణాలు వడటమూ, ఆ కారణంగా గ్రీకు సైనికులు వందలాదిగా చావటమూ జరిగింది.

ఇలా పది రోజులు గడిచినమీదట, గ్రీకు నౌకలకు మార్గదర్శకుడుగా వచ్చిన కాంశుకుడు ఒక సంగతి బయటపెట్టాడు.

“హేమాంబరుడు సూర్యోపాసకుడు. సూర్యుడికి అత్యంత ప్రിയుడు. అతను తన కుమార్తెను విడిచిపుచ్చమని రాగా, రారాజు దుర్భాషలాడి పంపాడు. హేమాంబరుడు సూర్యభగవానుణ్ణి వేడుకొనగా, ఆయన మనపై ఈ బాణాలు వేసి శిక్షిస్తున్నాడు! ఈ ప్రమాదంనుంచి తప్పించుకోవాలంటే హేమను సగౌరవంగా వెంటనే అమె తండ్రివద్దకు పంపాలి!” అని కాంశుకుడు చెప్పాడు.

రారాజు ఈ మాటలు నమ్మి, హేమను తక్షణమే హేమాంబరుడివద్దకు పంపి, తనను అడిగేవాడుండడనే ఉద్దేశంతో, వజ్ర కాయుడి వంతు వచ్చిన భామిని అనే పిల్లను తాను తీసుకున్నాడు.

ఇది చూసి వజ్రకాయుడికి పట్టరాని ఆగ్రహం వచ్చింది. “ఇకమీదట నా కి యుద్ధంతో ఏమీ సంబంధం లేదు. నేనింక ఈ యుద్ధంలో పాల్గొనేది లేదు!” అని అతను శపథం చేశాడు. అతను అదివరకే ప్రమోదినిని ప్రేమించి ఉన్నాడు; ఆమె తండ్రి అయిన వర్ధనుణ్ణి తృప్తిపరచేటందుకు వజ్రకాయుడి కిది చాలా మంచి

అవకాశంకూడా ఆయింది. వజ్రకాయుడితోబాటు అతని సేనలుకూడా యుద్ధరంగంనుంచి వైదొలిగాయి.

గ్రీకులపక్షాన ఇకమీదట యుద్ధం చేయసని వజ్రకాయుడు శపథం చేసినట్లు వినగానే బ్రోజనుల ఆనందానికి మేరలేదు. వారు ఎంతో ఉత్సాహంతో గ్రీకులపైకి బ్రహ్మాండంగా దాడి ఎత్తివచ్చారు. ఈ దాడి చూసి రారాజుకు గుండె చలించిపోయింది. యుద్ధవిరమణకోసం ఆయన బ్రోజనులకు వార్త పంపాడు.

యుద్ధం నిలుపు చేయబడింది. ఈ పోరాటమంతా భువనసుందరికొసమే గనక,

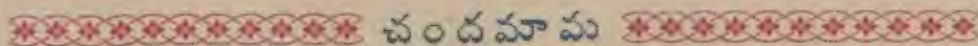

అమె ఎవరిది కాదాలో నిర్ణయించటానికి గాను అమె భర్త అయిన ప్రతాపుడికి, అమెను ఎత్తుకుపోయిన మోహనుడికి మధ్య ద్వంద్వయుద్ధం జరిగేటట్లు నిర్ణయించారు.

ప్రతాపుడూ, మోహనుడూ ద్వంద్వయుద్ధం చేశారు. కాని ఇది ఆసాంతం నడవలేదు; మధ్యలోనే మోహనుడు మాయమయ్యాడు. కామినీదేవత అతన్ని తన మాయాప్రభావంచేత అదృశ్యుణ్ణి చేసి బ్రోయ్కి చేర్చిందన్నారు.

ద్వంద్వయుద్ధం ఎటూ తేలిక పోగా, యుద్ధవిరమణకు భంగంకూడా కలిగింది! కంటకుడు అనే బ్రోజన్ వీరుడు ప్రతాపుడిపై బాణం వదిలాడు. ఇది చూసి మండిపడి దేవమయుడు కంటకుణ్ణి చంపి, ప్రశంసనుణ్ణి గాయపరిచాడు.

ఇది జరిగిన అనంతరం వీరసింహుడు వజ్రకాయుణ్ణి తనతో ద్వంద్వయుద్ధానికి ఆహ్వానించాడు. కాని వజ్రకాయుడు తాను యుద్ధరంగంనుంచి విరమించుకున్నానని జవాబు పంపాడు. వీరసింహుడితో ద్వంద్వయుద్ధం చేయటానికిగాను గ్రీకులు భూధవుణ్ణి ఎన్నుకున్నారు. ఎందుకంటే వజ్రకాయుడి తరవాత గ్రీకు వీరులలో చెప్పుకోదగిన మహావీరుడు భూధవుడే.

వీరసింహుడూ, భూధవుడూ సూర్యాస్తమయండాకా ద్వంద్వ యుద్ధం చేసినా ఒకరు ఓడటంగాని, ఒకరు గెలవటంగాని జరగలేదు. వారు సమ ఉజ్జీలుగా పోరాడారు. సూర్యాస్తమయం కాగానే వారు యుద్ధం నిలుపుచేసి, ఒకరి శౌర్యపరాక్రమాలను ఒకరు ప్రశంసించి, ఒకరికొకరు బహుమానాలుకూడా ఇచ్చుకున్నారు.

ఉభయపక్షాలూ తాత్కాలిక యుద్ధ విరమణకు ఒప్పుకున్నాయి. గ్రీకులు తమ యుద్ధనిహతుల నందరినీ పాతిపెట్టి, అక్కడ నిడుపైన దిబ్బ నిర్మించి, దానిమీద ఒక గోడ కట్టారు. ఈ గోడకు ముందుగా ఒక లోతైన కందకం తవ్వి, దాని ముందుగా ఒక కంచె అమర్చారు.

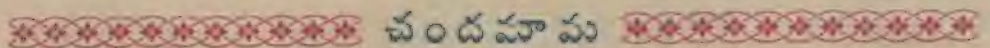
ఆ తరువాత తిరిగి యుద్ధం ఆరంభమయింది. ఈ యుద్ధంలో గ్రీకులు ఘోర పరాజయం పొందారు. బ్రోజనులు వారిని కందకంమీదుగా గోడ అవతలికి తరిమి వేశారు. ఆ రాత్రి బ్రోజనులు సముద్ర తీరాన్నిచేరి, గ్రీకు నౌకలకు చాలా కొద్ది దూరంలోనే మకాంవేశారు.

గ్రీకు సర్వసేనాని అయిన రారాజు నిస్పృహ చెందాడు. ఏవిధంగానైనా వజ్రకాయుణ్ణి తిరిగి యుద్ధంలోకి రప్పించాలి.

లేకపోతే అపజయం తప్పదు. రక్తవర్షుడు, భూధవుడు, రూపధరుడు, మరి ఇద్దరూ కలిసి రారాజు తరపున వజ్రకాయుడి వద్దకు దౌత్యం వెళ్ళారు. వారిద్వారా రారాజు వజ్రకాయుడికి అంతులేని బహుమానాలు పంపుతూ, "నీ భామినిని నువ్వే తీసుకో! యుద్ధంలో వచ్చి చేరు!" అని పర్తమానం చేశాడు.

రారాజు భామినిని వజ్రకాయుడికి తిరిగి ఇస్తాననటానికి మరొక కారణంకూడా ఉన్నది. తండ్రిదగ్గిరికి పంపబడిన హేమ, "నేను ఇక్కడ ఉండను. రారాజుదగ్గర నాకు చాలా సుఖంగా జరిగిపోతున్నది!"

అని తండ్రితో పోట్లాడి, రారాజుపద్దకు తిరిగి వచ్చేసింది!

రారాజు దూతలతో వజ్రకాయుడు చాలా ప్రేమగానే మాట్లాడాడు, కాని తన నిర్ణయం మార్చుకోవటానికి అతను ఎంతమాత్రమూ ఒప్పుకోలేదు. "రేపు ఉదయమే నేను నా నావలను తరలించుకుని దేశానికి తిరిగి పోతున్నాను!" అనికూడా అతను దూతలతో చెప్పాడు.

ఆ రాత్రి రూపధరుడూ, దేవమయుడూ కలిసి బ్రోజనుల శిబిరంపై దాడిచేయ తలపెట్టారు. వారా పనిమీద బయలుదేరి పోతుండగా దారిలో వారికి బ్రోజనులు పంపిన వేగులవాడెకడు తటస్థపడ్డాడు. ఇద్దరు గ్రీకువీరులూ వాడిపై బడి బలాత్కారంగా శత్రువుల రహస్యాలు బయటపెట్టించి, వాణ్ణి కాస్తా చంపేశారు.

వాడు ముఖ్యమైన రహస్యం ఒకటి బయటపెట్టాడు; అదేమంటే:

విచ్చేదనుడు అనే త్రేన్చేశపు రాజు అంతకు పూర్వమే తన సిబ్బందితోనూ, పాలమీగడలాటి తెల్లని రంగుగల మేలు జాతి ఆశ్వాలతోనూ వచ్చి బ్రోజన్ సైనిక శిబిరంలో విడికాడు. ఆ గుర్రాలు వాయు వేగాన్ని మించి పోగలవి. అవి బ్రోయ్

నగరంలో మేసి, ఆ నగరానికి దక్షిణంగా ప్రవహించే స్కామందర్ నదిలో నీరు తాగిన పక్షాన బ్రోయ్ని ఎవరూ జయించలేరని ఒక ప్రతీతి ఉన్నది. విచ్చేదనుడి గుర్రాలింకా ఈ రెండు పనులూ చేయలేదు. విచ్చేదనుడు ఆ రాత్రి బ్రోజను శిబిరంలో కుడిపార్శ్వాన ఒక డేరాలో మకాం చేసినట్టు గ్రీకువీరులు వేగులవాడి ద్వారా తెలుసుకున్నారు.

రూపధరుడూ, దేవమయుడూ వేగుల వాణ్ణి చంపి, నేరుగా విచ్చేదనుడి డేరాకు వెళ్ళారు. గాఢనిద్రలో ఉన్న విచ్చేదనుణ్ణి, అతని అనుచరులు పన్నెండు మందిని

చంపారు. విచ్చేదనుడి వెంట వచ్చిన తెల్ల గుర్రాలను విప్పకుని, విజయోత్సాహంతో తమ శివరానికి వెళ్ళిపోయారు.

తరువాత కొద్దిసేపటికి విచ్చేదనుడి పరిజనులు నిద్రలేచి తమ రాజు, అతని అనుచరులూ వధించబడినట్టు తెలుసుకుని కంగారు పడి, వచ్చిన దారినే తిరిగి పారిపోసాగారు. గ్రీకులు దారి కాసి వారందరినీ తుదముట్టించారు.

ఇంత జరిగినా, గ్రీకులకు మర్నాడు యుద్ధభూమిలో మళ్ళీ అపజయమే ఎదురయింది. బ్రోజనులచేతిలో, అంతకు పూర్వం వారెంత అపజయం ఎరగరని చెప్పాలి. యుద్ధంలో రారాజూ, దేవమయుడూ, రూపధరుడూ మొదలైన ముఖ్య వీరులందరూ గాయాలు తిన్నారు.

రణరంగాన సంహానికి ఏమాత్రమూ తీసిపోని బ్రోజను మహావీరుడు వీరసంహుడు గ్రీకులను తరిమికొట్టాడు. వారు

నిర్మించిన గోడను ఛేదించాడు. అక్కడితో ఆగక అతను ఇంకా ముందుకు చొచ్చుకుపోయి గ్రీకు సైనికశ్రేణులనే ఛేదించాడు. గ్రీకు వీరులందరూ కలిసి విశ్వప్రయత్నాలు చేసికూడా వీరసంహుడి ధాటిని కొలచేం కూడా అపలేకపోయారు.

భూధవుడు విసిరిన గండశిల ఒకటి వీరసంహుడికి గురిగా తగిలి, క్షణంపాటు అతను పడిపోయినట్టే కనిపించాడుగాని, అంతలోనే మళ్ళీ తేరుకుని తన సైనికులకు అంతులేని ఉత్సాహం కలిగించాడు.

చూస్తూండగానే బ్రోజనులు గ్రీకు నౌకలను చేరుకున్నారు. ఒక నావకు నిప్పు అంటించారు. ఆ నావ చంద్రప్రభుడిది. గ్రీకు నావలు బ్రోయ్తిరాన్ని చేరగానే అందరికన్న ముందుగా నేలమీదికి దూకి, అందరికన్న ముందుగా తన ప్రాణాలు కోల్పోయిన గ్రీకువీరుడు ఈ చంద్రప్రభుడే! (ఇంకా వుంది)

మోసగాళ్లు

ఒక దేశంలో ఇద్దరు మోసగాళ్లు ఉండే వాళ్లు. ఇద్దరూ సాధువులలాగా వేషాలు వేసుకుని ఊరూరూ తిరుగుతూ, భూత వైద్యాలు చేస్తామనీ, తాయెత్తులు కడతామనీ చెప్పి, జనాన్ని మోసగించి డబ్బు సంపాదించి, తమ గుట్టు బయటపడేలోపుగా ఇంకొక గ్రామానికి వెళ్లిపోతూండే వాళ్లు. పెద్దవాడు గురువునని చెప్పుకునేవాడు, చిన్నవాడు శిష్యుడినని చెప్పుకునేవాడు.

ఈ దొంగసాధువులు ప్రజలను మోసగించేవాళ్లు గనక, వాళ్లు ఇవాళ ఉన్న ఊళ్లో రేపు ఉండకుండా, ఈ నెల ఉన్న దేశంలో వచ్చే నెల ఉండకుండా సంచారం చేస్తూ వచ్చారు. అయినప్పటికీ వాళ్ల అపఖ్యాతి వాళ్లను తరుముకుంటూ రాసాగింది.

గురుశిష్యులు ఒక ఊరు చేరేసరికి అక్కడ వారిమోసం పరిగెనవాడకడు తటస్థ పడ్డాడు. ఆ మనిషి వాళ్లను అటకాయించి,

“మీరు దొంగలు ! పచ్చిమోసగాళ్లు !” అని కేకలు పెట్టసాగాడు. వెంటనే పదిమంది పొగయారు. వాళ్లకు అనుమానం కలిగింది; ఇద్దరినీ పట్టుకుని మెత్తగా తన్ని, ఊరినుంచి సాగనంపారు.

ఇలా జరగగానే గురుశిష్యు లిద్దరూ చెరోకదారి అయిపోయారు. గురువుగారు చాలా రోజులు ప్రయాణంచేసి ఒక పెద్ద పట్టణం చేరుకున్నాడు. అక్కడ ఒక సత్రం అరుగుమీద చేరి, కళ్ళు మూసుకుని కొంత సేపు బకధ్యానం చేశాడు.

ఈ లోపుగా పనిలేని జనం చాలామంది చుట్టూ చేరారు. కొంతసేపటికి సాధువు కళ్ళుతెరిచి చుట్టూ చేరినవాళ్లను చూసి చిరు నవ్వు నవ్వాడు.

“స్వామీ, తమరెవరు? ఎక్కడినుండి వస్తున్నారు? తమపద్ద ఏమి మహిమ లున్నాయి?” అని వాళ్ళు అడిగారు.

"మా చేతకాని దేమున్నది? విభూతి మంత్రించి ఇస్తే సమస్త వ్యాధులూ పోతవి! తాయెత్తు కడితే గ్రహపీడలు పోతవి! అన్ని రకాల గాలిచేష్టలు కుదుర్చుతాము!" అన్నాడు సాధువు, గడ్డం నిమురుకుంటూ.

చుట్టూ చేరినవారిలో కొందరు మంత్రించిన విభూతి తీసుకున్నారు. కొద్దిమంది తాయెత్తులు పుచ్చుకున్నారు. హరిద్వారంలో మతం కట్టించడానికని చెప్పి సాధువు వారివద్ద కొంతడబ్బు వసూలు చేశాడు.

డబ్బు ఇవ్వాలనేసరికి తాయెత్తులు అడుగుదామనుకున్నవారు కొందరు అడగటం మానేశారు.

సరిగా ఈ సమయంలో శిష్యుడు అక్కడికి వచ్చాడు. తన గురువును చూశాడు. వెంటనే వాడు మండిపడుతూ, "మళ్ళీ ఇక్కడ దావరించావా, దొంగ సన్యాసి వాడా?" అన్నాడు. తరవాత వాడు చుట్టూ చేరిన జనంకేసి తిరిగి, "అయ్యా, మీరెవరూ ఇతణ్ణి నమ్మకండి! వట్టి మోసగాడు! మొన్న మొన్నటిదాకా నేను ఈ మనిషికి శిష్యుణ్ణిగా ఉండి, ఇతను చేసే పాపంలో పాలుపంచుకున్నాను! నాకు బుద్ధి వచ్చింది! ఈ మనిషిపల్ల మీరు మాత్రం మోసపోకండి! ఇతడి దగ్గర ఎలాంటి మహిమలూలేవు," అని కేకలు పెట్టాడు.

ఈ మాటలను కొందరు నమ్మి ఆశ్చర్యంతో ముక్కుమీద వేలు వేసుకుని, "ఇంకా నయం! ఎంత మోసం! ఎంత మోసం!" అన్నారు.

గురువువద్ద అదివరకే తామెత్తుబా, విభూతీ కొనుక్కున్నవాళ్ళుమటుకు ఆయన కేసి తిరిగి, "ఎవడో దుర్మార్గుడు వచ్చి తమరిని ఇంతమాట అంటూంటే తమరు చూస్తూ ఊరుకుంటారేం? అనుమతి ఇవ్వండి, మెత్తగా తన్నేస్తాం!" అన్నారు.

గురువు గడ్డం నిమరుకుంటూ, "అజ్ఞాని! వాడిపాపం వాడికే తగులుతుంది! వాడిమీద చెయ్యిచేసుకోకండి!" అన్నాడు.

ఈ మాటతో శిష్యుడు మరింత రెచ్చిపోయి, గురువుకేసి తిరిగి, "అమాట అనక ఇంకే మంటావు? నీ బతుకంతా నాకు తెలుసును! ఎవరన్నా నన్ను అంటుకున్నారో, నీ గుట్టంతా బయటపెట్టేస్తాను!" అని మళ్ళీ బిగ్గరగా అరిచాడు.

గురువు నిజంగా మోసగాడే అయి ఉంటాడన్న నమ్మకం అక్కడ చేరినవారికి కలగ సాగింది. కాని ఇంతలోనే గురువులేచి నిలబడి, "ఓరీ! నీవు మితిమీరి పోతున్నావు! ఈ అమాయకులు నీ మాటలు నమ్ముతారని నీ ఉద్దేశం! కాని నిజం పలికేవాడు నిన్ను మించినవాడు భగవంతుడున్నాడూరా,

మూర్ఖా! నేను దొంగనే అయితే ఈ కప్ప విరిగి నామీద కూలుగాక! నీ మాటలు అబద్ధమే అయితే ఇదుగో అనుభవించు!” అంటూ తన కమండలంలోనుంచి ఇన్ని సిల్గుతీసి శిష్యునిమీద చల్లాడు.

మరుక్షణం శిష్యుడు మొదలునరికిన చెట్టులాగా కిందపడి, కొద్దిసేపు గిలగిలా తన్నుకుని, శరీరం కొయ్యబారి శవంలాగా అయిపోయాడు.

“చచ్చాడు! చచ్చాడు!” అని నలుగురూ హాహాకారాలు చేశారు. “మహిమగల వాళ్లను నిందిస్తే ఊరికే పోతుందా?” అని కొందరన్నారు. “సామాన్యపు సాధువను కుని నోటికి వచ్చినదల్లా వాగాడు! రోగం వదిలింది!” అన్నారు మరికొందరు. “స్వామీ, తెలియక నేరం చేశాడు! వాణ్ణి క్షమించండి!” అని కొంతమంది గురువును బతిమాలారు. గురువు తన జోలెలోనుంచి ఒక తాయెత్తుతీసి శిష్యుడి చేతికి కట్టి,

“నిన్ను క్షమించాము, లేవరా!” అన్నాడు. శిష్యుడు అప్పుడే నిద్రలేచినవాడిలాగా లేచికూచుని, చుట్టూ కంగారుగా చూసి, చివరకు గురువుకేసి చూసి విడుస్తూ ఆయన కాళ్లమీద పడి, “క్షమించండి, స్వామీ! తప్పచేశాను,” అన్నాడు.

“క్షమించాము, పోరా! ఇక ఎన్నడూ సాధువుల జోలికి రాకు!” అన్నాడు గురువు.

శిష్యుడు కళ్లు తుడుచుకుంటూ లేచి ఎటో వెళ్లిపోయాడు. తరవాత అక్కడ చేరిన వారందరూ గురువువద్ద తాయెత్తులు కొని బోలెడంత డబ్బు ఇచ్చారు.

అప్పుడు గురువు ఆ పట్టణంనుంచి బయలుదేరి కొంత దూరాన శిష్యుణ్ణి కలుసు కుని తాను సంపాదించిన డబ్బులో సగం వాడికి ఇచ్చేశాడు. మళ్లీ వాళ్లిద్దరూ చీలి ఇంకొక నగరానికి ప్రయాణమై, అక్కడ కూడా ఇదే నాటకం అడటానికి బయలుదేరి వెళ్లిపోయారు.

మిత్రభేదం

ఈ ధైర్యమున రాజు - నింటిలో నుండ
బాధిత రాజులు - పై కొన్నవారు.
బీరబీర రాజ్యము - పెరివారు గెలిచి
చరచర కోట చుట్టూర నిల్చినారు.
మాయ విష్ణువు నమ్మి - మన రాజుమటుకు
పాయని భక్తితో - పలుకక యుండె.
ఇక కోటనే ముట్ట-డించిన కలగి
సకరుణముగ కూతు-నకు చెప్పకొనియె.
ఆమె రాతిరి సకి-లీ మహావిష్ణు
గోముగా వేడె, "నే-సామి కాపాడు.
పగవారు కోటనే - పట్టుకో గలరు
ముగిసిన వాహర - ముఖ్యవస్తువులు.
సైనికులెల్లను - క్షితగాత్రులైరి
వేసకువేలు యు-ద్ధాననే పడిరి.
మీరె కాపాడంగ - మిగిలినవారు
ఏ రీతి రక్షింతు-రో, రమారమణ?"
అని రాకుమారి వే-డిన మాయవేల్పు
మనసున తలపోసె - మఱి దారి లేక.

'ఏమైనగాని నే-నీ వేషముననె
స్వామిగా గన్నడి - శత్రుల నణతు
నారాయణుండని - పోరుదు రెట్లు?
వారిని బెదిరించు - దారి యియ్యడియె.
కోరలలో విష-గుణము లేకున్న,
సారెకు పడగ ప్ర-సారింతుచున్న
పామును జూచిన - భయపడగలరు;
పాము పటాటోప-మే మందు జగతి.
అని తెగించి యతండు - వనితకు చెప్పె
"అనికి ప్రాద్దున రాజు - నరుగ నిమ్మేను
గరుడునిపై నెక్కి - గగనమునుండి
పరసిన భంజించి - పారవైచెదను"
ఆ మాట తండ్రితో - ననె రాకుమారి
ఈమాట జయమని - యెగిరె వా రాజు.
బల్లు బల్లున తెల్ల-వారిస యంత
కల్లోలముగ పెద్ద - కదనమే అయ్యె.
మాయవిష్ణుడు వచ్చు - చాయను జూచి
ఈ యమాయకునితో - నేమగునంచు

కరటకుడు :

సరిగాని, మేధావి - సంజీవకుండు
మతి భయంకరుడును - మన మృగరాజు
వైరమ్ము కల్పింప - వలనెట్లు పడును ?
ఓరి నీ సామర్థ్య - మొక లెక్కయగునె ?

దమనకుడు :

సామర్థ్యమునగూడ - సరిపడనట్టి
వీ మహి యుక్తితో - నే సరిపడును !
బంగారు తీగతో - పాడునర్పమ్ము
చెంగించె మును కాకి - చెప్పగా వినమె !

కరటకుడు :

ఆ కథ విమిటి - అది యెట్లు జరిగె ?

దమనకుడు :

ఆ కాకి కథ విను - మన్న చెప్పెదను.

కాకి పాము కథ

ఒక మట్టిచెట్టుపై - నుండెను మున్ను
ఒక జత కాకు లె - న్నె యేండ్లనుండి.
ఆ చెట్టు తొట్టలో - నంతట నెక్క
త్రాచుబామును కాపు - రమ్మును బెట్టె.
కాకి గ్రుడ్లను బెట్ట - గా పాము వచ్చి
చీకటిలో తిని - చెరచెర పోవు.
కారుకారున నిట్లు - కలిగిన సంత
దారుబమ్ముగ తిని - తరలుచు నుండె.
ఎన్నాళ్ళు పాము పో - రిటు భరించెదము?
కన్న బిడ్డల బలి - గా నివ్వగలము ?

అసలు విష్ణువు తన - అధికారమెల్ల
పస లేనిదగు వీడు - పడిపోయినంత
జనమున నా భక్తి - సమసిపోగలదు
మన మూరకుండుట - మర్యాదకాదు
అని విష్ణుడే వచ్చి - ఆ శత్రువులను
తునుమాడె వాని రూ - పున లోన దూరి
వైరిరాజులు పారి - పారి పోవంగ
కూరుడు దిగి వచ్చె - ధారుణీస్థలికి
జరిగిన కథయెల్ల - జనులకు చెప్పె
వర బుద్ధికాలిగా - వారును మెచ్చ
రాజు కూతు నొనంగి - రాజ్యమ్ము నిచ్చి
పూజించె వాని దే - వుని కుద్ది యనుచు.
కాపున కరటకా - కావలె బుద్ధి
వి విధమ్ముననైన - నెటు గెల్వవచ్చు ?

అని కాకిజంట న-క్కను జేరి అనియె
మను పెట్టు కొంపలో-ననె పాము జేరె.
నక్క ఆ మాటకు - నవ్వుచు, వట్టి
తీక్కబాగులదాన ! - దిగు లొందబోకు.
కత్తితో కానట్టి - కార్యాలుగూడ
కొత్త ఉపాయాన - కుదురుకొవచ్చు.
అని ఒక్క పని సేయు - మని చెవిగొణుక
చనె కాకిజంట చెం-తనె గల పురికి.
కొలనులో దిగి రాజ-కుల కాంతలెల్ల
చెలిగి జలక్రిడ - సలుపుచున్నారు
గట్టున తమదు న-గానట్ర, తీసి
పెట్టినా, రది చూచె, - బిరబిర కాకి.
చక్కని బంగారు - సరమును తాను
ముక్కున గణచుక - మురియుచు నరిగె.
తటుకున నా రాజ-భటు లది చూచి
బటువైన కర్రల - పట్టుక వచ్చి
కాకి వెంబడి బడ-గా సంతసించి,
కాకి, చెట్టును జేరి - కనకసూత్రమ్ము—
పామున్న తొట్టలో - పడవేసి చనియె
ఆ మనుష్యులు చూచి-నా రది తాము,
వెంటనే తొట్టలో - వెదుక దొడంగి
తుంటరి పాము కం-దోయిని బడిన
తుంట కట్టెల దాని - తుదముట్ట గొట్టి
ఇంటికి సొత్తుతో - నేగిరి వారు.

పాము వీడ తెలంగి - పరితృప్తి నొంది
వేమారు పొగడె నా - వెర్రి కాకములు.
అంతట తెలివితో - నగు నన్ని యనుచు
సంతసమ్మున నక్క - సరి కొత్త కథను
వినుమంచు కాకిజంటను జూచి చెప్పె
'అనగననంగ ఒక్క - డవి' అటంచు

కొంగ యెండి కథ :

కానలో నొక కొన కల - దందులోన
చేనకుచ్చెలుగా - వెలసె జీవములు,
చేపలు, కప్పలు, - చేట తాచేళ్ళు,
ఆ పితలును మొద-లగునవి చాల గలవు.
మడుగు గట్టున నొక్క - బడుగు కొంగొకటి
నడయాడుచును నుండె - నొడలెల్ల చిక్కి.

చేపల బట్టగా - చేపయా లేదు ;
 విపగిదిని పొట్ట - కిక వచ్చు తిండి.
 తలపోసి తలపోసి - మెలమెల్ల వచ్చి
 జలముదగ్గఱ నిల్చి - పలవల యేడ్చె.
 పీత ఒక్కటి దాని - పెనువగ జూచి
 ఆతగానిని జేరి - అడిగె మెల్లగను.
 'ఓ కొంగమామ! ఓ-హో కొంగమామ
 ఈ కరణిని విడు - విడి యేలనయ్య!
 తిండి తిప్పలు లేక - ఉండుట యేల?
 నిండు కన్నీళ్ళేల? - ఎండిపో నేల?'
 అనినంత తన ఉపా-యము పారెనంచు
 వినయ ముట్టిపడంగ - అనియె నా కొంగ :
 "నిజము కన్నంటివి - నిజము, నాయన్న,
 అజపజ లేని స-న్యాసిని నేను.
 నిరశన వ్రతమును - నే పట్టియుంటి
 కొఱకను చేపల - కొరికల్ చచ్చె.
 ఇక్కడే పుట్టి నే - నిక్కడే పెరిగి
 ఇక్కడే ముసలినై - ఇటు చాప నుంటి.
 వీడ్చు టేలందువా? - విమని చెప్ప—

మాడ్చివేయగ నుండె - మహ పెద్ద కరువు.
 రేపు మాపటనే పం-డ్రెండెండ్ల కరువు
 ఈ ప్రాంతమంతయు - నేడ్చించునంట.
 ఈ వార్త జ్యోతిస్కుడే-అన వింటి
 కావుననే ఇంత-గా విడ్చుచుంటి.
 ఈ మడుగా చిన్న - దే మనవచ్చు
 ఈ మట్టుకే జల - మిందులో తగ్గె.
 కరువు వచ్చిన నింక - గతి ఏమి కలదు?
 బిరబిర నీ రెండి - బీటలువారు.
 నా పుట్టినంటి కెం-తటి కీడు మూడె
 పాప మెచ్చట నున్న - ప్రాణులు చచ్చు-
 చుట్టుపట్టుల నున్న - చిట్టి గుంటలను
 పుట్టినవెల్ల అ-ట్టిట్టు పోయెడిని ;
 పెదపెద్ద మడుగుల - విడియుచుండెడిని.
 వదరక మీరేమొ -పడియుంటి రిచట.
 కడ కొక్క నలుసైన - కానరాకుండ
 బుడనాశనమ్మొను - కడకు ఈ గుంట.
 విలపించుచుంటి నీ - విషయ మెఱింగి
 ఫలమేమి " అని కొంగ - పలవల యేడ్చె-

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ :: బహుమానం రు. 10 లు

1957 ఏప్రిల్ సంచికలో ప్రకటించబడే ఫోటోలకు నమూనాలు

★ పై ఫోటోలకు నరికిన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం వుండాలి.)

★ ఏప్రిల్ 10-వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశీలించబడవు.

★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా వున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 10/-లు బహుమానం.

★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డుపైన వ్రాసి, ఈ అడ్డనుకు పంపాలి:- చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు-26

ఏప్రిల్ నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటో : అందఱు కలసి చండుగ వెళితే...

రెండవ ఫోటో : ఆహారానికి లోతు లేదు!

పంపినవారు : పి. చినసన్యాసిరావు, VI ఫారం, A/S. H. B. H. స్కూలు, ఆలమూరు (జొన్నాడ) రామచంద్రపురం తా|| (తూర్పుగోదావరి జిల్లా)
బహుమతిమొత్తం రు. 10/- ఈ నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

తా బే ళ్లు

సరీస్యపాలలో మూడు రకాలను మనం తరుచు చూస్తాం. వాటిలో తాబేళ్లు ఒక రకం; మొసళ్ళు మరొకరకం; బల్లలూ, పాములూ మూడేరకం.

తాబేళ్లకు శరీరాలమీద కవచం ఉంటుంది—మరి నరీస్యపాలకూ ఇలాటి కవచంలేదు. కొన్ని తాబేళ్లు అవద నుంచి తప్పించుకోవటానికి తలనూ, కాళ్లనూ ఈ కవచంలోకి లాగేసు కుంటాయి.

తాబేళ్లలో నీటితాబేళ్లనీ, మెట్టతాబేళ్లనీ రెండు రకాలు. నీటితాబేళ్లలో మళ్ళీ రెండు రకాలున్నాయి. కొన్ని బావులలోనూ, చెరువులలోనూ మాత్రమే ఉంటాయి; ఇవి మంచినీటి తాబేళ్లు. మరికొన్ని నేముద్రాలలో మాత్రమే ఉంటాయి; ఇవి ఉప్పునీటి తాబేళ్లు.

బావులలోనూ, చెరువులలోనూ ఉండే తాబేలు ఊపిరితెత్తులతో గాలి పీల్చే జంతువు. అందుచేత అది అప్పడవ్వడూ గాలి పీల్చటానికై నీటిపైకి రావాలి. అయితే, చిత్రమేమంటే, అది తలను నీటిలో ముంచితేగాని అహారాన్ని గుటక వెయ్యలేదు.

తాబేళ్లకు దంతాలుండవు. కాని నీటితాబేళ్లలో కొన్నింటికి దవడలు ఎంత వదునుగా ఉంటా యంటే, అవి మనిషి వేలిని సులువుగా కొరికెయ్యగలవు.

తాబేటి నడక జగత్సృష్టద్రవ్యమిది. తాబేళ్లు వేగిరం నడవలేవు, కదలలేవు. కాని అవి చాలా పిళ్లు బతుకుతాయి. తాబేళ్లలో చాలా భారీ ఆయినవి ఉన్నాయి. వీటి బరువు 500 పౌనులుకూడా మించుతుంది. ఇవి నూరేళ్ల పైగా జీవిస్తాయి. వీటిపైన మనిషి ఎక్కి నవారి చేయవచ్చు.

భగవంతుడేత్తిన అవతారాలలో మహా కచ్చపం అవతారం ఒకటి.

నముద్రవు తాబేళ్లు ఎల్లవ్వడూ నీటిలోనే ఉంటాయి; గుడ్డు పెట్టటానికి మాత్రమే ఇవి నీరు విడిచి నేలమీదికి వస్తాయి. వీటిని అకువచ్చ తాబేళ్లంటారు. వీటి కాళ్లు ఈదటానికి వనికి వచ్చే తెడ్లలాగా ఉంటాయి. వీటిని అహారంగా ఉపయోగిస్తారు. ఒక్కొక్క అకువచ్చ తాబేలు 100 పౌనుల బరువుండి చాలామందికి అహారమవుతుంది.

అన్ని సరీస్యపాలలాగే తాబేళ్లు గుడ్డు పెడతాయి. నముద్రాలలో ఉండే అకువచ్చ తాబేలు నముద్రతీరాన ఇసుకలో గుంట తవ్వి, గుడ్డుపెట్టి, తిరిగి గుంటను పూడ్చి, నముద్రం లోకి వెళ్లిపోతుంది. ఇసుకలో తాబేలు గుడ్డుకు అవసరమైన వెచ్చదనంతోబాటు చెమ్మకూడా లభిస్తుంది. గుడ్డు పొదిగి పిల్లలు బయటికి రాగానే అవి గెంతుకుంటూ నముద్రంకేసి వస్తాయి. కొన్నిటిని పక్షులు తన్నుకుపోతాయి. నీటిని చేరుకోగలిగినవి దక్కుతాయి.

ప్రొఫెసర్ పి. సి. సర్కార్

గడియారాన్ని మాయంచేసే ఇంద్రజాలం చాలా తమాషాగా ఉంటుంది. రెండేళ్ల క్రితం నేను జర్మనీ వెళ్లినప్పుడు నా మిత్రులొకరు తన గడియారాన్ని అదృశ్యం చెయ్యమని కోరారు. ఒకసారి అతడొక ఇంద్రజాలి కుని ప్రదర్శనలు చూడటానికి వెడితే, ఆ ఇంద్రజాలికుడు తన గడియారాన్ని మాయం చేసి, దాన్ని మళ్లీ అతడొక నాన్ రెజిస్ట్రేలోంచి పైకి తీశాడట.

ఈ తమాషాని ఇంత నిర్దుష్టంగాచేసి చూపిన వాళ్లని అతడు జీవితంలో ఎన్నడూ చూసి యెరుగడట! దానికి నాలో నేను నవ్వుకుని, 'మా దేశంలో All India Magicians Club అనేది ఉంది. అందులో అయిదు పందలమంది సభ్యులున్నారు. వాళ్లందరూ ఈ తమాషాచేసి చూపగలవారే' అని చెప్పాను. అతడు నమ్మలేదు. పైగా తన గడియారాన్ని అలా ఎవరైనా మాయం చెయ్యగలిగితే వాళ్లకి తన గడియారాన్ని ఇచ్చేస్తానని వందెంకూడా వేశాడు. నేను ఇరకటంలో పడ్డాను. రంగస్థలంమీదసయితే ఈ గడియారాన్ని, దీని యజమానిని, అతడి కారుని

కూడా నిమిషంలో మటుమాయం చేయగలను. కాని మిత్రుని యింట్లో ఏ సాధన సంపత్తి లేకుండా, పలుగురి యెదుటా ఎలా మాయం చెయ్యటం? నేను గడియారాన్ని పరిశీలనగా చూశాను. ఇవాళకాదు, ఎల్లండి రాత్రి బోజనాల సమయంలో చేసి చూపుతానన్నాను.

ఆ రోజున అతడేదో నన్ను గేలిచెయ్యటం మొదలెట్టాడు. ఏదీ గడియారం ఇమ్మని అడిగి తీసుకుని, ఇది మాయం చెయ్యటం పెద్ద విద్యేంకాదు అన్నాను. నేను నా జేబులోంచి రుమాలు బయటికి తీసి, చిత్రంలో చూపినట్లు దాని నాలుగు అంచులు కలిపి పట్టుకుని - సంచెలాగా ఉన్నదాంట్లో ఆ గడియారాన్ని అందరియెదుటా వేశాను. అది ఆ రుమాలులో ఉన్నట్లందరూ చూశారు. తర్వాత గడియారంతోసహా ఆ రుమాలును ఒకరి చేతికిచ్చాను. దాన్ని తడిమిచూసి అతడందులో గడియారం ఉన్నదని చెప్పతూ గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. తర్వాత నేనా రుమాలును అందుకుని, ఒకవైపు పట్టుకుని దులిపాను. - గడియారం మాయమైపోయింది.

ఇహ దాన్ని నాన్ రొట్టెలోంచి బయటికి రప్పించాలి. నేను రొట్టె తెప్పిస్తానని అందరూ అనుకున్నారు. కాని ఆ గడియారం నాచేతిని ముణిక్కువద్ద కట్టి ఉండటంచూసి-అందరూ విస్తుపోయారు. నేనా గడియారాన్ని చేతి నుంచి విప్పి తీసి చూపించాను. అది అక్షరాలా అతడి గడియారమే. ఆ మిత్రుడి ముఖం విగ్గుతో కందగడ్డయింది. మాట్లాడలేక పోయాడు. అన్నమాట ప్రకారం ఆ గడియారాన్ని నాకిచ్చేశాడు.

ఇప్పుడిందులో కిటుకు చెవుతున్నాను. చెక్ డిజైన్ లో ఒకేరంగు జేబురుమాళ్లు రెండు తీసుకుని నాలుగు వైపులా చక్కగా దారాలతో కుట్టుపని చేయించాలి. అది చిత్రంలో స్పష్టంగా చూపబడింది. నాలుగు వైపులా కుట్టుపని కన్పిస్తుంది. కాని ఒక మూల మాత్రం చిన్న ఖాళీ ఉంచాలి—తలగడ నంచీకి రూది పెట్టటానికి ఓ మూల ఖాళీ ఉంచినట్లు-అలా ఒక వైపున 'A' గుర్తున్న చోట ఖాళీ ఉంచాలి. అప్పుడు రుమాలు డబుల్ రుమాలు అయి, 'A' గుర్తున్న చోట ఖాళీ యేర్పడటంతో సంచిత అవుతుందన్న మాట. రుమాలు నాలుగు అంచులూ కలిపి పట్టుకోవటంతో ఆ 'A' గుర్తున్న ఖాళీ ఒక వైపుకు వస్తుంది. ఆ గడియారాన్ని ఈ ఖాళీ లోంచే సంచిలోకి జారవిడవాలి. చూసే వారికిదంతా ఏమి తెలియదు. వారు అది ఒకే రుమాలు అని, అందులోనే గడియారం ఉందని అనుకుంటారు. ఇప్పుడా డబుల్ రుమాలుని ఒకవైపు పట్టుకుని విడిలిస్తే తోవల గడియారం ఉన్నట్లు ప్రైకికన్పించదు.

జండ్రబాలికుడు రుమాలును రులిపి, గంభీరంగా ముఖం తుడుచుకుని, దాన్ని

జేబులో పెట్టుకుంటాడు. దాంతోపాటు గడియారంకూడా జాగ్రత్తగా జేబులోకి వెళ్లి పోయిందని వేరే చెప్పనక్కర్లేదు. అంచేతే అందరి యెదుటా గడియారం మాయమైంది. నేనప్పుడు గడియారాన్ని మాయంచేసిన సద్దతి ఇదే. మొదట నేనతని గడియారం చూసి, రెండో రోజున నరీగ్గా అలాంటి గడియారాన్ని సంపాదించి ఈ తమాషాచూపటానికి సంసిద్ధుణ్ణయాను. ఈ తమాషా చేసేటప్పుడు-మిత్రుని

గడియారాన్ని చేతికి కట్టుకునే, డబ్లిక్లెట్ గడియారాన్ని రుమాలులో వేసి మాయం చేశాను. ప్రేక్షకులకి అనలు ఈ రెండో గడియారం సంగతి తెలియదు. అంచేత వారికి అనుమానమే కలగలేదు. తర్వాత చేతినున్న గడియారం చూపించినప్పుడు వారికి సందేహం కలగటం సహజమే. కాని అనలు అది వారి గడియారమే అవటంవల్ల నా ఇంద్రజాలం జయప్రదంగా నెరవేరింది.

వార్తలు-విశేషాలు

దేశంలో కొత్తగా మరి 22 కాగితం తయారుచేసే ఫ్యాక్టరీలను నెలకొల్పటానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుమతి యిచ్చింది. వీటిలోపాటు, ప్రస్తుతం వున్న 21 కాగితం ఫ్యాక్టరీలు కలిసి, ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికకాలం ముగిసేనరికి పాటుకు 5.4 లక్షల టన్నుల కాగితం ఉత్పత్తి చేయగలవు.

*

*

*

*

ఫిలిమ్ డివిజన్ వారు, 'క్రూర కీటకాలు' అనే పేరుతో ఒక డాక్యుమెంటరీ చిత్రాన్ని తయారు చేశారు. భారతదేశంలో ఎలుకలు, మిడతలు, తదితర కీటకాలవల్ల, ఏటా 500 కోట్ల రూపాయల పైరుపంటలు నష్టపోతున్నవి.

*

*

*

*

ఈ యేడు విజయవాడ రేడియోకేంద్రంలో నెలకొల్పబడిన 20 కిలోవాట్ల బ్రాన్స్ మిటర్ ప్రారంభోత్సవ సందర్భంలో—రేడియో, సమాచారశాఖా మంత్రి డాక్టర్ కేన్కర్ సందేశమిస్తూ, ఏచ్చే విధాదిలో హైదరాబాదులో మరొక శక్తిమంతమైన బ్రాన్స్ మిటరును ప్రభుత్వం నెలకొల్పదలచిందని ప్రకటించారు.

*

*

*

*

రైలు పట్టాలమీదగాని, మామూలు రోడ్డుమీదగాని వేగంగా ప్రయాణం చేయగల కొత్తరకం శకటం ఈ 1957 లోనే తయారు కాగలదని, అమెరికాలో రైలుపెట్టెల నిర్మాణానికి పేరు పొందిన ఒక కంపెనీ ప్రకటించింది.

ఇండియాలో నెలకొల్పబడిన తొలి యాటమెక్ రియాక్టర్ను పండిట్ నెహ్రూ ఆవిష్కరిస్తూ, దానికి 'అప్పరస' అని పేరుపెట్టారు.

*

*

*

*

సిరియా ప్రెసిడెంటు ముక్రీ ఎల్-కువాట్లీ జనవరిలో మన దేశానికి వచ్చి, ముఖ్య ప్రదేశాలలో పర్యటన చేశారు. బాక్రా-నాంగల్ ప్రాజెక్టు సందర్శించి, 'మొత్తం ప్రపంచంలోని ఇట్టి ప్రాజెక్టులలో దీని కిదే సాటి' అని మెచ్చుకున్నారు.

*

*

*

*

ఇండియా, చైనాల ప్రభానులు నాంగల్ మంచి న్యూథిల్లికి తిరిగివస్తూ, పెషేల్ బ్రెయిన్ లోనే మాతన సంవత్సరాది పండుగ జరుపుకున్నారు. టైనింగ్ కారులో రంగురంగుల కాగితపు తోరణాలతో, కొవ్వత్తులతో ఆలంకారాలు చేయబడినై.

*

*

*

*

ఈ జనవరి మొదటివారంలో 62వ కాంగ్రెసు మహాసభలు ఇండోర్లో జరిగినవి. ఈ ప్రదేశానికి ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయ్ స్మరణార్థం 'లక్ష్మీబాయ్ నగర్' అని పేరుపెట్టారు. స్వాతంత్ర్య సమరంలో ప్రాణం విడిచిన వీరుల స్మారకవిహ్ంగా ఒక 'అఖండ జ్యోతి' ఊరేగింపబడింది.

*

*

*

*

భౌరతీయ మహాకవి అయిన కాళిదాసుని ఉత్తమరచనల సంపుటి రష్యాలో వెలువడింది. ఇందులో—మాళవికాగ్ని మిత్రం, కాకుంతలం, విక్రమోర్వశీయ నాటకాలూ, మేఘనందేశ కావ్యమూ ఉన్నాయి.

*

*

*

*

బెస్సాన్ ప్రభుత్వం భారతదేశానికి 300 చెర్రీపండ్ల మొక్కలను బహూకరించింది. ఇవి సిమ్లాలోని హమాచల్ ప్రదేశ్ బేసిక్ వ్యవసాయ పాఠశాలకూ, గోధుమ పరిశోధన కేంద్రానికి, నైనితాల్లోని రాజ్ భవన్ తోటలకూ పంపబడినై.

చిత్రకథ

ఒకనాటి రాత్రివేళ, దాసూ, వాసూలు నిద్రపోతుండగా, పక్క గదిలో పెట్టబేదా ఎవరో తెరుస్తున్న శబ్దమైంది. 'దొంగలా వుంది, ఏం చేయాలి?' అన్నాడు వాసు భయపడుతూ. 'వాడు, దొంగే! వాడిదగ్గర కత్తికూడా వుంటుంది,' అంటూ దాసు దుప్పటి ముసుగుపెట్టుకున్నాడు. 'టైగర్' బయటికి వచ్చి, బీటు కానిస్టేబులు దగ్గరకు వెళ్లి మొరగపొగింది. కానిస్టేబులు, 'టైగర్' వెంట వెళ్లి, దొంగను పట్టుకున్నాడు. తరవాత, పోలీసు ఇన్స్పెక్టర్ 'టైగర్'ను మెచ్చుకుంటూ, 'దాసూ వాసూలకన్న, యిదే చాలా ధైర్యంగలది!' అన్నాడు.

కె. టి. చౌగ్రే & కంపెనీ,
(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్,
బొంబాయి - 4.

‘సంక్రాంతి’

ధనధాన్యములను సమకూర్చే పండుగ

‘కోప్ - పాబ్రిక్సు’

అందము, అట్టహాసము సమకూర్చే వస్త్రాలు

‘సంక్రాంతి’ పండుగకు ‘కోప్ - పాబ్రిక్సు’నే ధరించండి

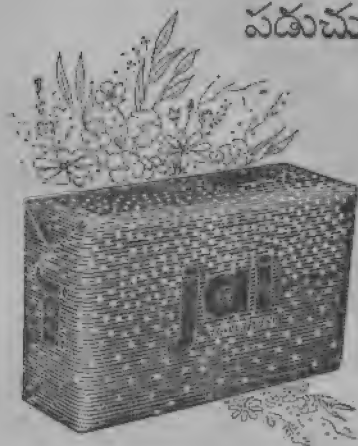
ఆంధ్రప్రదేశ్ మంతటనూ, మరియు మద్రాసు, బెంగళూరు,
కటక్ నగరములలోనూ మా విక్రయశాలలు గలవు.

ఆంధ్రదేశ చైనేత సహకార సంఘము లిమిటెడ్

విజయవాడ - 2.

ఎంతోమంది సౌందర్యవతులైన
పడుచు యిల్లాశ్చవలె

ఆమె కూడా
మోహక
పరిమళముగల

జై

టాయిలెట్ సబ్బును
ఎన్నుకొనును

తాతా తయారు

నూటికి నూరు పాళ్లు భారతీయ

- పెట్టుబడి
- చిర్మహి
- పనివళ్ల పాటు

మల్టీకలర్

ఫోటో ఆఫ్ సెట్ ప్రెంటింగ్ లోనూ,
ప్రోసెస్ బ్లాకులు తయారుచేయటంలోనూ
సరికొత్త యంత్ర పరికరాలతో
విశేషమైన అనుభవం గల నిపుణులతో

ఆర్టిస్టులతో, టెక్నిషియనులతో
30" x 40" కే మెరా సహాయంతో

అత్యున్నత ప్రమాణాలను ఎల్లప్పుడూ
నిలబెట్టుగల ఏకైక ఆంధ్రసంస్థ
(క్యాలెండర్లకు చక్కని సమావాలకు.
ముద్రణనుగూర్చి అడగండి.)

ప్రసాద్ ప్రోసెస్ (ప్రైవేట్) లి.,

చందమామ బిల్డింగ్స్
వడపల్లిని :: మదరాసు-26

బొంబాయి ప్రతినిధి కార్యాలయం :
లోటస్ హౌస్, మెరిన్ డ్రైన్స్, బొంబాయి - 1
ఫోన్ : 241162

రవి టాయెటెట్స్ ను వాడండి

రవి గ్లిసరిన్ సోపు:

మీ అందమును వర్చస్సును కాపాడును.

రవి వెజిటబుల్ హేరాయిల్:

మీ కేశములను విరివిగా పెంపొందించును.

రవి స్నో:

మీ ముఖవిలాసమును అభివృద్ధి చేయును.

సోల్ ఏజెంట్లు :

డి న్యూ స్టార్ & కంపెనీ,
తండియార్పేట :: మద్రాసు-21

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్

స్థాపితం: 1928.

హెడ్ క్వార్టర్స్: మచిలీపట్టణము.

చెల్లింపబడిన మూలధనము రిజర్వులు కలసి మొత్తం

(30-6-56 నాటికి) రు. 48,56,840 మించినది,

అమలులో నున్న వ్యాపారమొత్తం

... రు. 11 కోట్లకు మించినది.

చైర్మన్—శ్రీ ఎన్. ఆర్. వై. శివరావు ప్రెసిడెంట్ బహదూర్ గారు, యం. ఎల్. ఎ.

డిప్యూటీ చైర్మన్—శ్రీ జి. రామకృష్ణారావుగారు, మచిలీపట్టణము.

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు—శ్రీ కాశీపల్లి శ్రీరాములుగారు, మచిలీపట్టణము.

మద్రాసు బ్రాంచీలు—(1) 8, లింగచెట్టి వీధి, మద్రాసు 1. (2) 87, శ్యామలా రోడ్డు, శ్యామలానగర్, మద్రాసు 17. (3) 77, శివార్ల రోడ్డు, మైసూరు, మద్రాసు 4. హైదరాబాదు అఫీసు—10/11 మిల్లాను బజార్, సికింద్రాబాదు అఫీసు—18/9 బసవల్ బజార్. ఆంధ్రరాష్ట్రమునకటా, బళ్లారిలోను, బ్రాంచీలు నెట్ అప్డులు కలవు. అన్నిరకముల డిపాజిట్లు ఆకర్షణీయమైన వడ్డీరేట్లకు స్వీకరించబడును. ఫారిన్ ఎక్స్చేంజ్ సెవీస్ అన్నిరకముల బ్యాంకింగ్ వ్యాపారములు చేయబడును. లండన్ ఏజెంట్లు—(1) బార్క్లేస్ బ్యాంకు లిమిటెడ్, వీస్ ఫారిన్ బ్రాంచి, 168 ఫెనెచర్చి స్ట్రీట్, లండన్, ఇ. సి. 3. (2) ది చ్యూ సెవెనల్ వీల్స్ బ్యాంకు ఆఫ్ న్యూయార్క్, 117 ఓల్డ్ బ్రాడ్ స్ట్రీటు, లండన్, ఇ. సి. 2.

వివరములు బ్యాంకు యొక్క ఏ
అఫీసులోనైనను తెలుసుకొనవచ్చును.

ఏలేశ్వరపు రామచంద్రమూర్తి,
ఎం.ఎ., పి.ఎ.బి.డి., జనరల్ మేనేజర్.

“ఎ” పిల్లు

చంటి బిడ్డలు తమకు తెలియకనే రాత్రిళ్ళు మూత్రం విడుస్తారు. ఈ మందు సేవించటం వల్ల, మానసికంగాని శారీరకంగాని ఎట్టి చెరువు లేకుండా, ప్రబాధ నివారణగును. హెతూ:—కోజు మూడుసార్లు, తదవశ రెండేసి బిల్ల చొప్పున, మంచిస్లెక్ చొప్పుకోవాలి.

100 బిల్లుల గల నీసా ఒకంటికి రు. 3-0-0

“డెన్ - టానిక్”

ఈ మందువల్ల బిడ్డకు సులువుగా, సుఖంగా పళ్లు మొలచును. బిడ్డకు మంచి నిద్రపట్టి, చక్కగా ఆకలివేసి, సుఖవిరేచనమగును.

హెతూ:—రోజుకు మూడుసార్లు, తదవశ మూడేసి మాత్రం చొప్పున, మంచిస్లెక్.

150 మాత్రం నీసా ఒకంటికి రు. 1-8-0

హెమియో లెబోరేటరీ

178, హ్యూ చార్మి రోడ్డు,

గిర్గాం, బొంబాయి - 4.

మధుర పరిమళయుత మైన

- ★ ఈ రుచిను చక్కబరచును.
- ★ మెదడును చక్కబరచును.
- ★ 'లోమా' నే ఎక్కప్పుడూ, కానంది.

సోల్ ఏజంట్లు : ఎం. ఎం. ఖంబట్‌వాలా
రాయ పూర్ :: అహమదాబాదు

లీలీస్ మాల్ట్స్

బిస్కెట్‌లు
బిడ్డలకు ప్రయోజనవి.

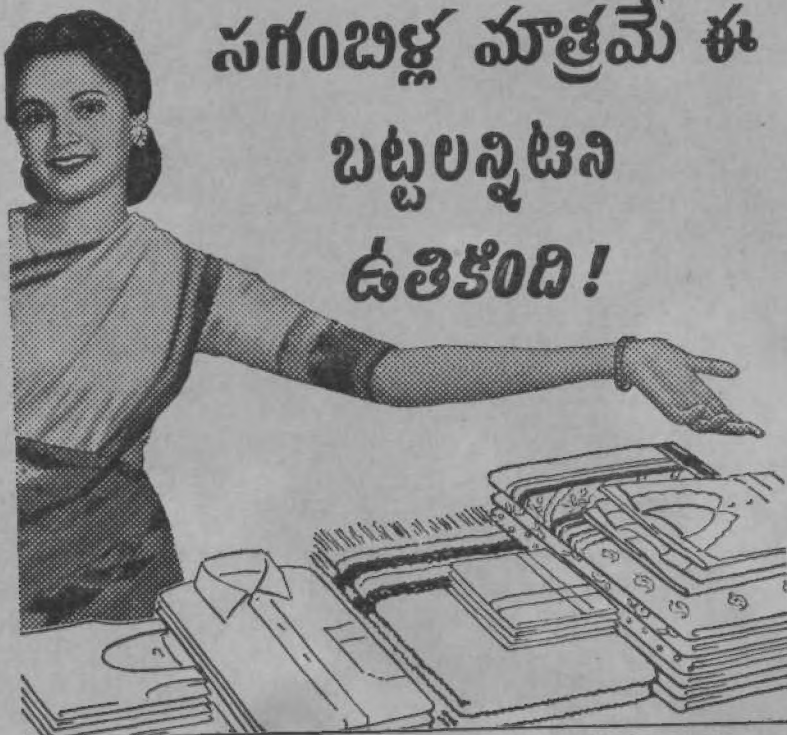
LILY BISCUIT CO. PRIVATE LTD., CALCUTTA-4

చూడండి! సన్ లైట్

సగంబిళ్ల మాత్రమే ఈ

బట్టలన్నిటని

ఉతికండి!

అట్లు చేసినట్టిది దాని అధికమైన సురగ

సన్ లైట్

సబ్బు

బట్టలను తెల్లగాను కాంతివంతముగాను, ఉతుకును

S. 243-50 TL

లండన్ లోని 'సన్ లైట్' కంపెనీ వారిది

చలనచిత్ర చరిత్రకు
కెంపరాజ్ వారి
మహాన్నతకానుక

నలి దమయంతి

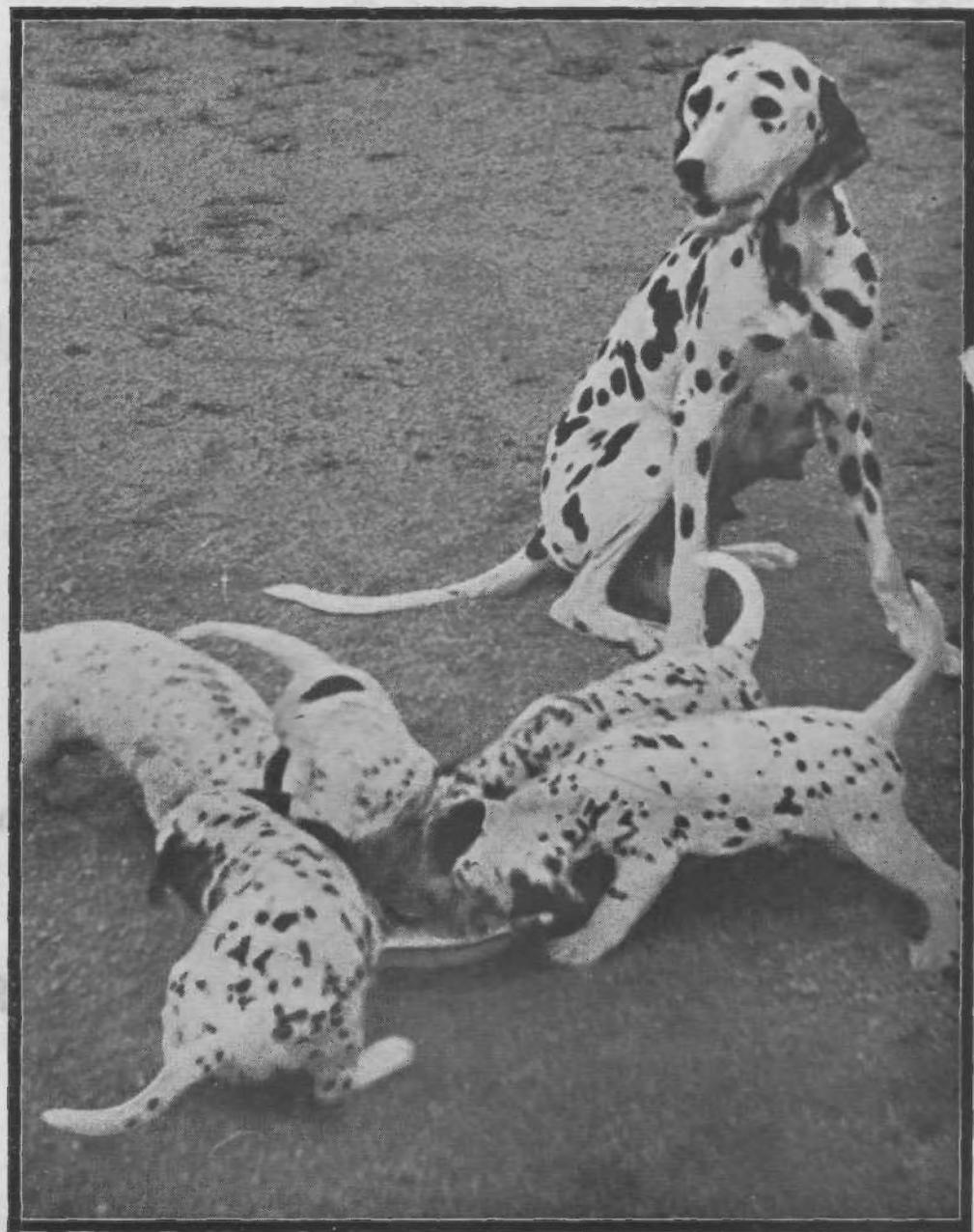
..తెలుగు..

భానుమతి • కెంపరాజ్
నాగయ్య • రేలంగి
జయలక్ష్మి • ముక్కామల

నిర్మాత • దర్శకుడు • కెంపరాజ్ + పూర్ణా రిలీజ్

DR

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

అహారానికి లోటే లేదు !

పంపినవారు :
పి. సి. నన్యానిరావు - ఆలమూరు

